

Громадська організація «ЛіС»,
«ЛІСОВІ ІНІЦІАТИВИ І
СУСПІЛЬСТВО»
Код ЄДРПОУ 43520988
вул. Стрийський парк, 14,
Львів, 79024
Тел.: +38 (032) 295 13 06

NGO "ForestCom",
"FOREST INITIATIVES AND
COMMUNITIES",
IDN 43520988
14, Stryiskyi park str.,
Lviv 79024, Ukraine
Tel.: +38 (032) 295 13 06

Website: www.forestcom.org.ua Email: info@forestcom.org.ua

ЗВІТ ПРО ГРОМАДСЬКІ КОНСУЛЬТАЦІЇ щодо проєкту FSC національної оцінки ризику (НОР) контрольованої деревини для України.

1. Вступ

Проєкт національної оцінки ризику контрольованої деревини для України (далі – проєкт НОР), який є необхідним для реалізації вимог стандарту [FSC-STD-40-005 V3-1](#) «Вимоги до постачання FSC® контрольованої деревини», розроблено експертами ГО «Лісові ініціативи і суспільство» відповідно до таких процедур:

- [FSC-POL-01-007 V1-0](#) «Політика щодо реагування на перетворення»;
- [Регламент Європейського Союзу щодо продукції не пов'язаної зі знелісненням \(ЄС\) 2023/1115 \(EUDR\)](#);
- [FSC-POL-01-004](#) «Політика щодо асоціації»;
- [FSC-PRO-60-006](#) «Розробка та перегляд FSC вимог до країн»;
- [FSC-PRO-60-006b V2-0](#) «Система оцінювання ризику».

Метою розробки проєкту НОР є оцінка ризиків отримання в Україні деревини з неприйнятних джерел та розробка заходів зниження виявлених ризиків.

2. Загальний опис

Проєкт НОР містить опис крани, характеристику ланцюга постачання, опис геополітичного масштабу та типів джерел походження, джерела інформації, перелік експертів, та законодавства оцінку ризику отримання деревини з неприйнятних джерел за кожним з 64 індикаторів та типів джерел походження, а також заходи зниження ризиків для індикаторів, оцінених як такі, що мають істотний ризик.

Процедурою [FSC-PRO-60-006b V2-0](#) «Система оцінювання ризику» передбачено виділення таких рівнів ризику, як «незначний» та «істотний», із необхідністю чіткого обґрунтування зроблених висновків на основі виявлених джерел інформації. Для обґрунтування рівня ризику використовуються обумовлені [FSC-PRO-60-006b V2-0](#) порогові значення, які відмічено у проєкті.

Більше про процес розробки національної оцінки ризику контрольованої деревини можна дізнатися на сайтах <https://forestcom.org.ua/> і <https://connect.fsc.org/fsc-risk-assessments>

Поданий на громадське обговорення проект НОР попередньо було прорецензовано міжнародними експертами FSC та Департаментом політики і стандартів FSC Міжнародного центру.

На публічні консультації, як невід’ємний етап підготовки нормативного забезпечення в системі FSC, проект НОР представлено англійською мовою з неофіційним перекладом українською. Процес публічних консультацій CNRA розпочався 17 грудня 2024 року шляхом публікації відповідної інформації на веб-сайтах <https://connect.fsc.org/contribute-standards/fsc-country-requirements-schedule>; <https://consultation-platform.fsc.org/en/consultations>) та ЛліС <https://forestcom.org.ua/news-post/publiczni-konsultaciyi>). Крім того, 26 грудня 2024 року Національний офіс FSC в Україні люб’язно також опублікував оголошення про проведення публічних консультацій <https://ua.fsc.org/ua-en/newsfeed/public-consultations-on-the-draft-fsc-risk-assessment-for-ukraine-have-been-launched>).

Подання коментарів зацікавлених сторін було організовано через онлайн-анкетування: [англійською мовою \(https://connect.fsc.org/contribute-standards/fsc-country-requirements-schedule\)](https://connect.fsc.org/contribute-standards/fsc-country-requirements-schedule) та українською <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdymPpd9BZB13YvM2VMtGMOvBKCMzzlsU0mdkxKSCT9nfwa2A/viewform?usp=header>).

Період подання громадських коментарів тривав до 30 січня 2025 року. Загалом було отримано 85 коментарів від 12 зацікавлених сторін. Після цього команда розробників НОР обробила всі коментарі, провела додаткові контакти з деякими респондентами для уточнення їхніх коментарів та пропозицій щодо змін у тексті НОР.

3. Аналіз і залучення зацікавлених сторін

Для сприяння процесу громадських консультацій було застосовано проактивний підхід шляхом прямого залучення цільових зацікавлених сторін за допомогою каналів електронної пошти та шляхом організації спеціалізованих заходів (інформаційних семінарів). Інформацію про публічні консультації НОР було розповсюджено зацікавленим сторонам 24 грудня 2024 року електронною поштою. Загалом, було сконтактовано більше, ніж 100 окремих зацікавлених сторін, включно із членами Національної Робочої групи FSC з розробки і впровадження національних стандартів, міжнародними членами FSC з України, представниками органів сертифікації, утримувачами сертифікатів тощо. Близько 1/3 з них взяли активну участь у консультаційному процесі.

Серед цільових зацікавлених сторін 7 представляють центральні урядові органи (Верховну Раду, Міндовкілля та Держлісагентство); 10 – підприємства лісового господарства; 27 представляють лісопереробний бізнес. 20 представників навчальних закладів (університетів, лісотехнічних коледжів тощо) разом із 10 представниками дослідницького співтовариства, пов’язаного з лісом, також були серед цільової групи. Сектор НУО був представлений 15 особами, які охоплювали екологічний та соціальний напрями, а також профспілки та асоціації працівників. До цільової групи також включено 8 представників органів сертифікації та 4 представники системи FSC, а також 2 представники ЗМІ та 3 представники міжнародних проектів допомоги.

4. Інформаційні семінари

Було організовано два інформаційних семінари на підтримку процесу громадських консультацій: 1) для Національної Робочої групи FSC з розробки і впровадження національних стандартів разом із міжнародними членами FSC з України та з органами сертифікації, що діють у країні; 2) для широкої громадськості.

Семінар для розширеної Національної Робочої групи FSC з розробки і впровадження національних стандартів було організовано FSC Україна у співпраці з ЛліС та проведено онлайн 8 січня 2025 року. На зустрічі були присутні 30 учасників, які представляли членів усіх 3 палат РГ, міжнародних членів FSC, органи сертифікації, Держлісагентство та команду розробки НОР. Робоча група одногосно підтримала процес розробки проекту НОР. Учасники семінару відзначили великий обсяг та високу якість роботи, виконаної командою розробки проекту НОР.

Інформаційний семінар для широкої громадськості відбувся онлайн 16 січня 2025 року. Оголошення про проведення інформаційного семінару було опубліковано на сайті ForestCom 8 січня 2025 року (<https://forestcom.org.ua/en/news-post/vebinar-nor>). Крім того, оголошення про інформаційний семінар було люб'язно розміщено Національним офісом FSC в Україні на його веб-сайті (<https://ua.fsc.org/ua-en/newsfeed/fsc-risk-assessment-project-for-ukraine-fsc-ukraine-promotes-dialogue-with-all>) і розповсюджено в списках розсилки Офісу. Загалом на семінар зареєструвалося 155 учасників. Процес розробки проекту НОР було підтримано учасниками семінару одногосно.

5. Проблеми, запитання та коментарі, порушені зацікавленими сторонами, і надані відповіді.

Загалом надійшло 85 коментарів від 12 зацікавлених сторін. Коментарі зацікавлених сторін було розглянуто під час перегляду оцінки ризику. 8 зауважень відхилено, 12 задоволено частково з відповідними обґрунтуваннями. Решту коментарів враховано цілком. Таблиці з порівнянням старого та вдосконаленого тексту представлено у Додатку.

За результатами громадського обговорення підготовлено вдосконалену версію проєкту НОР, яку подано до FSC Міжнародного центру для подальшого розгляду.

**ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВРАХУВАННЯ КОМЕНТАРІВ, ОТРИМАНИХ У ПРОЦЕСІ ПУБЛІЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ
(знеособлено)**

1. Загальні коментарі

С т о р .	П у н к т	Ро зді л	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
		Загал ьні	Як на мене, то опис ризиків концентрує увагу читача на ризики на тимчасово окупованих та забруднених територіях, через це менше акцентується увага на реальних проблемах	ні			Згідно із Системою оцінювання ризику FSC-PRO-60-006b V2-0, необхідно надавати оцінки ризиків за кожним із виявлених типів джерел походження, для кожного із застосованих індикаторів.
		Загал ьні	Дуже багато бюрократичного тексту. Потрібно зробити ще якийсь стислий звіт, де можна буде розгорнути лише ту частину, яка цікавить окремого користувача	ні			Оцінку проведено згідно із вимогами Системи оцінювання ризику FSC-PRO-60-006b V2-0, якою передбачені всі складові розділи. Стислий виклад з коротким переліком виявлених ризиків опубліковано на: https://forestcom.org.ua/news-post/ocinka-ryzykiv-fsc-v-ukrayini

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
		Загальні	У звіті лише 1 раз згадується про ТТН та відсутність координат місця заготівлі. Також є зауваження щодо скорочень. Це повинно бути найголовнішим питанням, адже EUDR це і є про точне місце, де відбулася заготівля.	частк.	<p>"1. Перевірити лісорубний квиток на наявність інформації про лісокористувача та лісову ділянку, дату, вид рубки та категорію лісу, а також його чинність в реєстрі https://lk.ukrforest.com/forest-tickets/index).</p> <p>2. Перевірити Проєкт організації та розвитку лісового господарства на наявність рубки в переліку фонду рубок головного користування, копію таксаційного опису ділянки з наявним записом про те, що ділянка запроєктована в рубку.</p> <p>3. Для суцільних рубок площею понад 1 га необхідно перевірити наявність позитивного висновку у звіті з ОВД.</p> <p>4. Для підтвердження правомірності призначення санітарних рубок рекомендується провести наукові дослідження, що включають аналіз первинної документації, яка слугувала</p>	<p>"1. Перевірити лісорубний квиток на наявність інформації про лісокористувача та лісову ділянку, дату, вид рубки та категорію лісу, а також його чинність в реєстрі https://lk.ukrforest.com/forest-tickets/index).</p> <p>2. Перевірити Проєкт організації та розвитку лісового господарства на наявність рубки в переліку фонду рубок головного користування, копію таксаційного опису ділянки з наявним записом про те, що ділянка запроєктована в рубку.</p> <p>3. Для суцільних рубок площею понад 1 га необхідно перевірити наявність позитивного висновку у звіті з ОВД.</p> <p>4. Для підтвердження правомірності призначення санітарних рубок рекомендується провести наукові дослідження, що включають аналіз первинної документації, яка слугувала</p>	<p>ТТН -ліс як документ, що підтверджує походження деревини, згадується у розділі "Торгівля і транспорт", а також у заходах зниження ризику для індикаторів 7, 8 (податки), 12 (підробка документів), 49-52 (торгівля і транспорт). Стосовно відсутності координат лісозаготівлі у НОР - зауваження враховано у заходах зниження ризику для індикатора 4 (для типів джерел походження 1,2).</p> <p>Окремого підрозділу зі скороченнями / абрєвіатурами не передбачено згідно з вимогами Системи оцінювання ризику FSC-PRO-60-006b V2-0.</p>

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>підставою для видачі лісорубного квитка, а також, за необхідності, використовувати супутникові знімки та інші наукові методи.</p>	<p>підставою для видачі лісорубного квитка, а також, за необхідності, використовувати супутникові знімки та інші наукові методи.</p> <p>5. Для підтвердження відповідності фактичного місця розташування лісосіки, зазначеного у дозвільних документах, запитувати у лісокористувача довідку з інформацією про географічні координати місця лісозаготівлі з точністю до 6 знаків після коми (до 4 га - координати центроїду лісосіки, більше 4 га - координати всіх кутів периметру лісосіки) "</p>	
		Загал	при обговоренні було не чітким пояснення вимог EUDR	ні			Вимогами Системи оцінювання ризику FSC-PRO-60-006b V2-0 не передбачено пояснень вимог інших документів, у тому числі EUDR.
		Загал	Треба забрати право видавати сертифікати у	ні			Вимогами Системи оцінювання ризику

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
			компанії SGS та перестати з боку FSC та ASI імітувати контроль за дотримання вимог стандарту. Чомусь студент може проаналізувати реєстр лісорубних квитків і знайти незаконні рубки переформування чи рідколісся по яким видані підозри і що підтверджується актами ДЕІ – а поважний аудитор чомусь на це закриває очі. Без цього це все і залишиться непрацюючим механізмом. Чи чомусь школяр може визначити білоцвіт, підсніжник чи шафран - а аудитори SGS чомусь не помічають це у лісгоспах Закарпаття. Імітація яка призвела до зникнення довіри до FSC				FSC-PRO-60-006b V2-0 не передбачено оцінку діяльності органів сертифікації та їх акредитації. Тому важливі питання, підняті у коментарі, не можуть бути розглянутими під час підготовки цього документу з Національної оцінки ризику.
		Загал	Більше уваги приділити контролю за	ні			При оцінці ризику для НОР проведено аналіз

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>збереженням сталого і відповідального лісорозведення під час подальшого реформування структури ДП Ліси України. Також варто врахувати ризики і у лігоспах АПК.</p>				<p>поточного стану (за 5 останніх років) за наявними літературними джерелами і національним законодавством; для істотних ризиків запропоновано заходи зниження ризику. Надання рекомендацій щодо ведення господарства не передбачено процедурою FSC-PRO-60-006b V2-0. Запобігання знелісенню і деградації лісів як однієї з вимог EUDR описані у індикаторах 55-57, і через передбачений Системою оцінювання ризику FSC-PRO-60-006b V2-0 запобіжний підхід, за цими індикаторами встановлено істотний ризик, рекомендовано здійснювати перевірку</p>

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
							відсутності знелісення і деградації лісів у лісокористувача, що передбачає обов'язкове лісовідновлення. Ризики оцінено в цілому для всіх лісокористувачів, без розподілу на ДП Ліси України, комунальні ліси, та інші категорії лісокористувачів
2		Опис країн	Даний документ не передбачає аналізу ефективності діяльності ДП «Ліси України». Пропонуємо видалити текст виділений кольором.	прийнято	У 2022 році в рамках реформування лісової галузі на базі державних лісогосподарських підприємств сфери управління Держлісгентства утворено Державне спеціалізоване господарське підприємство "Ліси України" (підпорядковане Держлісгентства), що є найбільшим лісокористувачем, яке управляє 6,6 млн га лісів. На місцях лісами управляють регіональні лісові офіси та філії (R155) . Ефективність	У 2022 році в рамках реформування лісової галузі на базі державних лісогосподарських підприємств сфери управління Держлісгентства утворено Державне спеціалізоване господарське підприємство "Ліси України" (підпорядковане Держлісгентства), що є найбільшим лісокористувачем, який управляє 6,6 млн га лісів. На місцях лісами управляють регіональні лісові офіси (філії) з одиницею	

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
					реорганізації поки що оцінити важко у зв'язку з воєнним станом.	господарювання - надлісництво (R155) .	
3		Опис країн	При описі системи ОЦЗ для України згадано про категорію 6 як таку, що застосовна для України, але це не відповідає FSC-STD-UKR-01.1-2024 V 1-1.	прийнято	В Україні наявна національна система ОЦЗ, розроблена в рамках національного стандарту лісоуправління FSC (FSC-STD-UKR-01.1-2024), згідно з якою в Україні представлені ОЦЗ категорії 1, 3, 4, та 5, а ОЦЗ категорії 2 та 6 - не застосовні. Для всіх відповідних категорій ОЦЗ в Україні (крім ОЦЗ 2 і 5) визначено істотний ризик, через поточну ситуацію в країні (повномасштабна військова агресія з боку російської федерації), пріоритетність забезпечення потреб національної безпеки та оборони, та випадки порушень.	В Україні наявна національна система ОЦЗ, розроблена в рамках національного стандарту лісоуправління FSC (FSC-STD-UKR-01.1-2024), згідно з якою в Україні представлені ОЦЗ категорії 1, 3, 4, 5 та 6, а ОЦЗ категорія 2 - не застосовна. Для всіх відповідних категорій ОЦЗ в Україні (крім ОЦЗ 2 і 5) визначено істотний ризик, через поточну ситуацію в країні (повномасштабна військова агресія з боку російської федерації), пріоритетність забезпечення потреб національної безпеки та оборони, та випадки порушень.	
		Опис країн	«.....а ОЦЗ 2 та 6 – не застосовані»	прийнято	В Україні наявна національна система ОЦЗ, розроблена в рамках національного стандарту лісоуправління FSC (FSC-STD-UKR-01.1-2024), згідно з якою в Україні представлені	В Україні наявна національна система ОЦЗ, розроблена в рамках національного стандарту лісоуправління FSC (FSC-STD-UKR-01.1-2024), згідно з якою в Україні представлені	

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>ОЦЗ категорії 1, 3, 4, та 5, а ОЦЗ категорії 2 та 6 - не застосовні. Для всіх відповідних категорій ОЦЗ в Україні (крім ОЦЗ 2 і 5) визначено істотний ризик, через поточну ситуацію в країні (повномасштабна військова агресія з боку російської федерації), пріоритетність забезпечення потреб національної безпеки та оборони, та випадки порушень.</p>	<p>ОЦЗ категорії 1, 3, 4, 5 та 6, а ОЦЗ категорія 2 - не застосовна. Для всіх відповідних категорій ОЦЗ в Україні (крім ОЦЗ 2 і 5) визначено істотний ризик, через поточну ситуацію в країні (повномасштабна військова агресія з боку російської федерації), пріоритетність забезпечення потреб національної безпеки та оборони, та випадки порушень.</p>	
		Опис країн	<p>У контексті опису системи ОЦЗ для України згадано про категорію 6 як не застосовну для України, що не відповідає FSC-STD-UKR-01.1-2024 V 1-1.</p>	прийнято	<p>В Україні наявна національна система ОЦЗ, розроблена в рамках національного стандарту лісоуправління FSC (FSC-STD-UKR-01.1-2024), згідно з якою в Україні представлені ОЦЗ категорії 1, 3, 4, та 5, а ОЦЗ категорії 2 та 6 - не застосовні. Для всіх відповідних категорій ОЦЗ в Україні (крім ОЦЗ 2 і 5) визначено істотний ризик, через поточну ситуацію в країні (повномасштабна військова агресія з боку російської федерації), пріоритетність</p>	<p>В Україні наявна національна система ОЦЗ, розроблена в рамках національного стандарту лісоуправління FSC (FSC-STD-UKR-01.1-2024), згідно з якою в Україні представлені ОЦЗ категорії 1, 3, 4, 5 та 6, а ОЦЗ категорія 2 - не застосовна. Для всіх відповідних категорій ОЦЗ в Україні (крім ОЦЗ 2 і 5) визначено істотний ризик, через поточну ситуацію в країні (повномасштабна військова агресія з боку російської федерації), пріоритетність</p>	

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
					забезпечення потреб національної безпеки та оборони, та випадки порушень.	забезпечення потреб національної безпеки та оборони, та випадки порушень.	
1		Опис країн	Інформація про основні деревні види в короткому резюме і основному описі країни не узгоджені	частк.	Основні деревні види: сосна звичайна та дуб звичайний, бук лісовий	Основні деревні види: сосна звичайна та дуб звичайний, бук лісовий та ін.	Обмеження кількості символів у короткому описі країни не дозволяє вписати всі породи. Разом з цим, повний перелік деревних порід подано у повному описі країни.
		Опис країн	Укт ЗЕД слід писати великими літерами	прийнято	Укт ЗЕД	УКТ ЗЕД	
		Опис країн	Слід уточнити видову назву тиса	прийнято	тис звичайний	тис ягідний	
		Типи джерел походження	Доцільно додати карту типів джерел походження для спрощення ідентифікації лісокористувачів	прийнято			Підготовлено шейп-файли типів джерел походження за найкращою доступною інформацією станом на кінець січня 2025 р. Джерелом інформації про заміновані території слугувала карта ДСНС, 20-км зона вздовж

С т о р .	П у н к т	Ро зді л	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
							кордону з Республікою Білорусь та вздовж лінії бойового зіткнення, і Перелік територій на яких ведуться (велися бойові дії). Для лісів, забруднених радіацією - використано карту забруднення лісів цезієм станом на 2014 р. У випадку перекривання типів джерел, території присвоєно тип зі строгішими обмеженнями: 3. Ліси, забруднені вибухонебезпечними предметами.
		Типи джерел походження	Для типу джерел 2 (Забруднені радіацією) доцільно скоротити перелік областей у яких є зазначений рівень забруднення	прийнято	Цей тип джерел походження охоплює лісові ділянки, розташовані на підконтрольній уряду території України і забруднені техногенними радіонуклідами (з щільністю забруднення Cs-137 понад 185 кБк/м ² (>5,0 Ки/км ²) і Sr-90 > 5,55 кБк/м ² (>0,15 Ки/км ²)) (L 59).	Цей тип джерел походження охоплює лісові ділянки, розташовані на підконтрольній уряду території України і забруднені техногенними радіонуклідами (з щільністю забруднення Cs-137 понад 185 кБк/м ² (>5,0 Ки/км ²) і Sr-90 > 5,55 кБк/м ² (>0,15 Ки/км ²)) (L 59).	

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>Ці ділянки розташовані мозаїчно в північних та центральних регіонах України - у Київській, Житомирській, Чернігівській, Рівненській та Волинській, Черкаській та Тернопільській областях (UA07; UA18; UA32; UA56; UA61; UA71; UA74).</p> <p>Для диференціації джерел походження 2 та 1 рекомендується використовувати Атлас (R73), Розділ I: - Забруднення території України цезієм-137 (станом на 10 травня 2014 року); Розділ IV: Районування лісів за щільністю радіоактивного забруднення ґрунту цезієм-137). Ці ділянки позначені жовтим та відтінками червоного кольору. Інформація про наявність таких земель у лісокористувача або власника міститься у Проекті організації та розвитку.</p>	<p>Ці ділянки розташовані мозаїчно в північних та центральних регіонах України - у Київській, Житомирській, та Черкаській областях (UA18; UA32; UA71).</p> <p>Для диференціації джерел походження 2 та 1 рекомендується використовувати Атлас (R73), Розділ I: - Забруднення території України цезієм-137 (станом на 10 травня 2014 року); Розділ IV: Районування лісів за щільністю радіоактивного забруднення ґрунту цезієм-137). Ці ділянки позначені жовтим та відтінками червоного кольору. Інформація про наявність таких земель у лісокористувача або власника міститься у Проекті організації та розвитку - відповідні зони нанесені на картографічні матеріали - лісовпорядкувальні планшети, інформація оновлюється раз на 10 років.</p>	

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
		Типи джерел походження	Тип. джерела 2. Інформація про наявність таких земель у лісокористувача або власника міститься у Проекті організації та розвитку. При виконанні робіт по лісовпорядкуванні не завжди робляться аналізи ґрунтових розкопок, у більшості випадків лише описується структура та наявність шарів. Крім того, Проект розробляється на 10 і більше років, у випадку виникнення Н/С із забрудненням, дані не будуть враховуватись до наступного базового лісовпорядкування	прийнято.	Цей тип джерел походження охоплює лісові ділянки, розташовані на підконтрольній уряду території України і забруднені техногенними радіонуклідами (з щільністю забруднення Cs-137 понад 185 кБк/м2 (>5,0 Ки/км2) і Sr-90 > 5,55 кБк/м2 (>0,15 Ки/км2)) (L 59). Ці ділянки розташовані мозаїчно в північних та центральних регіонах України - у Київській, Житомирській, Чернігівській, Рівненській та Волинській, Черкаській та Тернопільській областях (UA07; UA18; UA32; UA56; UA61; UA71; UA74). Для диференціації джерел походження 2 та 1 рекомендується використовувати Атлас (R73), Розділ I: - Забруднення території України цезієм-137 (станом на 10 травня 2014 року); Розділ IV: Районування лісів за щільністю радіоактивного забруднення	Цей тип джерел походження охоплює лісові ділянки, розташовані на підконтрольній уряду території України і забруднені техногенними радіонуклідами (з щільністю забруднення Cs-137 понад 185 кБк/м2 (>5,0 Ки/км2) і Sr-90 > 5,55 кБк/м2 (>0,15 Ки/км2)) (L 59). Ці ділянки розташовані мозаїчно в північних та центральних регіонах України - у Київській, Житомирській, та Черкаській областях (UA18; UA32; UA71). Для диференціації джерел походження 2 та 1 рекомендується використовувати Атлас (R73), Розділ I: - Забруднення території України цезієм-137 (станом на 10 травня 2014 року); Розділ IV: Районування лісів за щільністю радіоактивного забруднення ґрунту цезієм-137). Ці ділянки позначені жовтим та відтінками червоного кольору. Інформація про наявність таких земель у	

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято/ні/частково	Старий текст	Новий текст	Коментар
					ґрунту цезієм-137). Ці ділянки позначені жовтим та відтінками червоного кольору. Інформація про наявність таких земель у лісокористувача або власника міститься у Проекті організації та розвитку.	лісокористувача або власника міститься у Проекті організації та розвитку - відповідні зони нанесені на картографічні матеріали - лісовпорядкувальні планшети, інформація оновлюється раз на 10 років.	
		Ланцюг постачання	Уточнити щодо термінів заборони експорту необробленої деревини	прийнято	У національному законодавстві (L51) діє заборона на експорт необроблених лісоматеріалів/сирих лісоматеріалів (код HS 4403) (заборонено на 10 років з 1 листопада 2015 року, а сосни з 1 січня 2017 року).	У національному законодавстві (L51) діє заборона на експорт необроблених лісоматеріалів/сирих лісоматеріалів (код HS 4403) (заборонено на 10 років з 1 листопада 2015 року, а сосни з 1 січня 2017 року). Після 1 листопада 2025 р ситуація із дією мораторію (крім соснових лісоматеріалів) залишається невизначеною, і потребуватиме уточнення.	
		Ланцюг постачання	Уточнити щодо переліку лісоматеріалів, що потребують сертифікатів.	прийнято	Для експорту продукції з деревини необхідний пакет супровідних документів, який крім : зовнішньоекономічного контракту, вантажної митної декларації, міжнародних	Для експорту продукції з деревини необхідний пакет супровідних документів, який крім : зовнішньоекономічного контракту, вантажної митної декларації, міжнародних	

Стор.	Пункт	Розділ	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					товарно-транспортних документів (рахунок-фактура та інш), обов'язково має включати сертифікат про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів.	товарно-транспортних документів (рахунок-фактура та інші), обов'язково має включати сертифікат про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів за товарними позиціями: 4401 10 00 00, 4401 21 00 00, 4401 22 00 00, 4403, 4404, 4406, 4407.	

2. Коментарі до індикаторів.

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято/ні/частково	Старий текст	Новий текст	Коментар
		Всі індикатори	Доцільно уніфікувати короткі описи ризиків, наприклад як це зазначено у підсумковій публікації про виявлені ризики https://forestcom.org.ua/news-post/ocinka-ryzykiv-fsc-v-ukrayini	прийнято			Сформульовано скорочені описи всіх індикаторів
	3	2	передача земельних ділянок більше стосується п.1, а тут слід зазначити про небезпеку зміни призначення земель, наприклад, із лісгосподарського на інше	прийнято	Існують випадки незаконної передачі земельних ділянок лісгосподарського призначення від постійних користувачів: державних (або комунальних) лісгосподарських підприємств іншим юридичним або фізичним особам.	Існують випадки незаконної передачі земельних ділянок лісгосподарського призначення від постійних користувачів (державних (або комунальних) лісгосподарських підприємств) іншим юридичним або фізичним особам, зокрема зі зміною цільового призначення, або форми власності.	Додано і до короткого, і до повного опису ризику
	5	3	Додати закон "Про державно-приватне партнерство"	прийнято	Лісовий кодекс, Закон "Про концесію"	Лісовий кодекс, Закон "Про концесію", Закон "Про державно-приватне партнерство"	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
12	10	4	Загалом протягом 2023 року виявлено незаконних рубок обсягом 28,5 тис. м3. За даними Єдиної державної системи електронного обліку деревини в цілому по галузі обсяги заготівлі ліквідної деревини від усіх видів рубок за 2023 рік становили 15,7 млн. м3. Отже, обсяг незаконних рубок становить 0,2% у порівнянні із річною заготівлею деревини в межах України.	ні	Істотний ризик	Істотний ризик	Оскільки застосовується запобіжний підхід, ризик визнано істотним, є непоодинокі випадки незаконних рубок, що підтверджується посиланнями на відповідні джерела. Слід також враховувати, що оцінка ризиків стосується не лише Держлісгентства, але й інших лісокористувачів.
		4 Тип джерел 2	Застосовано визначення «Допустима лісосіка», Висновок про ризик «Істотний замінити» на «Незначний»	частк.	Допустима лісосіка, істотний ризик	Максимальний щорічний допустимий обсяг заготівлі, істотний ризик	Оскільки застосовується запобіжний підхід, ризик визнано істотним. Є ризик заготівлі деревини на ділянках з високим рівнем радіаційного забруднення, і не проведення радіаційного контролю.

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
							Слід також враховувати, що оцінка ризиків стосується не лише Держлісгентства, але й інших лісокористувачів.
10		5	Пропоную пом'якшити істотний ризик через описані причини проблеми. Так як Проект організації та розвитку розробляється на 10 і більше років (для інших користувачів) всі лісогосподарські заходи звісно не можна прогнозувати, для того щорічно можна робити актуалізовані матеріали, крім того можна проводити обстежувати насадження на предмет доцільності проведення лісогосподарських заходів. Стосовно рубок більше 1 га, працює норма закону по ОВД, її мусять дотримуватися,	ні	Істотний ризик	Істотний ризик	Оскільки застосовується запобіжний підхід, ризик визнано істотним: рекомендації лісовпорядкування не завжди виконуються, є випадки проведення рубок без ОВД. Слід також враховувати, що оцінка ризиків стосується не лише ДП "Ліси України", а всіх користувачів.

С т о р .	П у н к т	№ ін д ика т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			при такому підході, як описується у проблемі можна ставити ризик до абсолютно всієї діяльності.				
15	13	6	Потрібно розмежувати (роз'яснити) рентну сплату по видах користування - головного і проміжного (проміжне сплачується повністю у місцевий бюджет, головне у державний бюджет, але потім частково із державного повертається у місцевий)	приймає	Лісокористувачі згідно з Податковим кодексом України зобов'язані сплачувати податок на лісові землі та рентну плату за спеціальне використання лісових ресурсів (за заготівлю деревини та недревних лісових ресурсів). Податок на лісові землі введений з 15.08.2018 року відповідно до редакції п. 277.1 Податкового кодексу України, і станом на 2024 р. ставки земельного податку для лісових земель – не більше 0,1% від нормативної грошової оцінки площі ріллі. Розмір земельного податку встановлюють місцеві ради. Розмір рентної плати вказується в лісорубних квитках за результатами	Лісокористувачі згідно з Податковим кодексом України зобов'язані сплачувати податок на лісові землі та рентну плату за спеціальне використання лісових ресурсів (за заготівлю деревини та недревних лісових ресурсів). Податок на лісові землі введений з 15.08.2018 року відповідно до редакції п. 277.1 Податкового кодексу України, і станом на 2024 р. ставки земельного податку для лісових земель – не більше 0,1% від нормативної грошової оцінки площі ріллі. Розмір земельного податку встановлюють місцеві ради. Розмір рентної плати вказується в лісорубних квитках за результатами	Джерело: Бюджетний Кодекс

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>матеріально-грошової оцінки при відведенні лісосік і підлягає перерахунку за результатами фактичної заготівлі. У разі продовження заготівлі або трелювання деревини після закінчення терміну дії лісорубних квитків нараховуються доплати. Ставки рентної плати встановлені у статті 256 Податкового Кодексу. Рентна плата є місцевим податком, його декларування та сплата податкових зобов'язань здійснюється за розташуванням лісової ділянки. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів сплачується лісокористувачами щокварталу рівними частинами від суми рентної плати, зазначеної в лісорубних квитках, виданих у календарному році.</p> <p>Відсотковий розподіл рентної плати: 63% до державного бюджету та 37% до місцевих бюджетів.</p>	<p>матеріально-грошової оцінки при відведенні лісосік і підлягає перерахунку за результатами фактичної заготівлі. У разі продовження заготівлі або трелювання деревини після закінчення терміну дії лісорубних квитків нараховуються доплати. Ставки рентної плати встановлені у статті 256 Податкового Кодексу. Рентна плата є місцевим податком, його декларування та сплата податкових зобов'язань здійснюється за розташуванням лісової ділянки. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів сплачується лісокористувачами щокварталу рівними частинами від суми рентної плати, зазначеної в лісорубних квитках, виданих у календарному році. Рентна плата від рубок головного користування сплачується у місцевий та державний бюджети, а від проміжного</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					Лісокористувачі щоквартально складають Податкову декларацію з рентної плати наростаючим підсумком, та щорічно податкову декларацію з плати за землю. Державна податкова служба України відповідає за адміністрування податків і контроль за їх сплатою.	користування - винятково у місцевий бюджет. Лісокористувачі щоквартально складають Податкову декларацію з рентної плати наростаючим підсумком, та щорічно податкову декларацію з плати за землю. Державна податкова служба України відповідає за адміністрування податків і контроль за їх сплатою.	
16	7		Інша редакція короткого опису ризику для типів джерел 1,2: .. несплати податку внаслідок нелегального продажу деревини або заниження величини податку внаслідок продажу із заниженням категорії якості деревини та її об'єму	прийн ято	Ризик є істотним, оскільки зберігається проблема заниження величини податку на додану вартість внаслідок нелегального продажу деревини або продажу із заниженням категорії деревини, сортності і об'єму.	Істотний ризик несплати податку на додану вартість внаслідок нелегального продажу деревини або заниження величини податку внаслідок заниження її категорії, сортності чи об'єму	
19	8		Інша редакція короткого опису ризику для типів джерел 1,2: .. несплати податку внаслідок	прийн ято	За свідченням джерел, має місце заниження величини податку внаслідок нелегального продажу деревини або продажу	Істотний ризик несплати корпоративних податків та податків на прибуток, через нелегальний продаж деревини	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			нелегального продажу деревини або заниження величини податку внаслідок продажу із заниженням категорії якості деревини та її об'єму		із заниженням категорії деревини, сортності і об'єму, а такі порушення не відслідковуються	або заниження величини податків внаслідок маніпуляції з її категорією, сортністю та обсягами	
		8	Вважаю формулювання у графі «Детальний опис проблеми/ризик» коректним частково, зокрема, що стосується біржової торгівлі і електронного обліку деревини. Хоча офіційні джерела, такі як ДП «Ліси України», ДП «ЛІАЦ», ліцензовані біржі, та частина представників деревообробного бізнесу наголошують на позитивних моментах біржової торгівлі та електронного обліку, однак значна частина деревообробників	прийнято	останній абзац: Запровадження торгівлі необробленою деревиною через електронні біржі та обов'язкова система електронного обліку деревини, яка включає інформацію про якість та сортність деревини, ускладнює заниження сортності і об'єму або нелегальний продаж, що значно підвищує прозорість процесу ціноутворення та контроль у лісовій галузі, однак вони не можуть повністю виключити можливість порушень. Впродовж 2022-2023 рр. зустрічалися випадки коли частина необробленої деревини реалізувалась поза біржовими	останній абзац: Запровадження торгівлі необробленою деревиною через електронні біржі та обов'язкова система електронного обліку деревини, яка включає інформацію про якісні та кількісні характеристики деревини, ускладнює заниження сортності і об'єму або нелегальний продаж, що значно підвищує прозорість процесу ціноутворення та контроль у лісовій галузі, однак вони не можуть повністю виключити можливість порушень. Впродовж 2022-2023 рр. були випадки коли частина необробленої деревини	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>вважають, що сама біржова торгівля несе корупційні ризики, коли «своїм» підприємствам можуть продавати деревину за заниженими цінами, зокрема через редукації, голландські аукціони, аукціонні оголошення, продаж за цінами минулого кварталу. Також «своїм» покупцям, замість купленої на аукціоні деревини нижчої якості, часто фактично відпускають деревину вищих категорій. Електронний облік деревини, включно із фотофіксацією, не гарантує від нелегального обігу деревини. Зокрема це відомо й з мого власного досвіду аудитів EUTR.</p>		<p>торгами, крім того залишається проблема наявності та продажу незаконно заготовленої деревини. У зв'язку з цим ризик визначено істотним.</p>	<p>реалізувалась поза біржовими торгами, залишаються проблеми наявності та продажу незаконно заготовленої деревини, продажу деревини через біржі з заниженими цінами за попередньою змовою окремих учасників торгів, зокрема через редукації, відпуск деревини вищих категорій за цінами нижчих категорій тощо. У зв'язку з цим ризик визначено істотним.</p>	
		9					

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Приняті /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
		10					
		11					
20	27	12	<p>Висновок про ризик «Істотний» замінити на «Незначний»</p> <p>В Україні функціонує низка цифрових рішень щодо запобігання фальсифікації: Постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2024 № 689 запроваджено ще один цифровий інструмент у лісовій галузі, який є обов'язковим для 100% лісокористувачів – фотофіксацію деревини. Тепер система електронного обліку деревини (ЕОД) формуватиме ТТН лише після завантаження до неї фото транспортного засобу з деревиною. При чому тепер транспортний</p>	частк.	<p>За індикатором 10 ризик було оцінено як істотний. Крім того, дослідження неурядових організацій свідчать про поширеність неправомірного призначення санітарних рубок у здорових лісах, заниження категорій технічної придатності дерев та зменшення обсягу заготівлі з метою створення в подальшому необлікованих надлишків. Інші види рубок (санітарні рубки та рубки рідколісся) також можуть бути оформлені з порушеннями, що свідчить про підробку документів.</p> <p>Незаконно добута деревина може потрапляти до місцевих лісопильних підприємств без належних документів через використання схеми “під прикриттям” товаро-транспортних накладних для інших поставок та</p>	<p>За індикатором 10 ризик було оцінено як істотний. Крім того, дослідження неурядових організацій свідчать про поширеність неправомірного призначення санітарних рубок у здорових лісах, заниження категорій технічної придатності дерев та зменшення обсягу заготівлі з метою створення в подальшому необлікованих надлишків. Інші види рубок (санітарні рубки та рубки рідколісся) також можуть бути оформлені з порушеннями, що може свідчити про підробку документів.</p> <p>Незважаючи на наявність механізмів контролю руху деревини (електронний облік деревини, ТТН з фотофіксацією) незаконно добута деревина може потрапляти до місцевих лісопильних підприємств без</p>	<p>Згідно із Системою оцінювання ризику FSC-PRO-60-006b v2-0, за умови істотного ризику за індикатором 10, - для решти індикаторів категорії корупція (інд. 11 та 12) також необхідно встановлювати істотний ризик. Крім того, є докази, про які вказано в описі ризику.</p>

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>засіб разом з деревиною має фотографуватись з чотирьох ракурсів, і тільки потім завантажуватись в систему ЕОД. Лише після цього система ЕОД формуватиме товарно-транспортну накладну (ТТН) для перевезення деревини до місця призначення. Інформація про ТТН є відкритою. Будь-хто може знайти конкретну накладну на сайті ДП «ЛІАЦ» за номером документу або номером автомобіля, перейшовши за посиланням open.ukrforest.com Навчальні матеріали, а саме, інструкція щодо реалізації лісоматеріалів з використанням функціоналу «Фотофіксація» для</p>		<p>уникнення обліково-касових операцій.</p>	<p>належних документів через використання схеми “під прикриттям” товаро-транспортних накладних для інших поставок та уникнення обліково-касових операцій.</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>лісокористувачів та інших суб'єктів господарювання розміщена за посиланням https://www.ukrforest.com/files/manual/2024-06-17_(photo).pdf</p> <p>Постанова КМУ від 12.05.2023 №483 «Про реалізацію експериментального проекту щодо видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка) та сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів в електронній формі»</p> <p>Електронний облік деревини є обов'язковим для всіх лісокористувачів відповідно до Наказу</p>				

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			Міндовкілля від 27.09.2021 №621 «Про затвердження Інструкції з ведення електронного обліку деревини»				
20	29	13	В тексті багато виправдань в стилі "погані екологи і законодавці зробили складне законодавство і тепер ми не можемо це виконати". Не можете зрубати без порушень законодавства - ну так не рубайте, універсальний рецепт. Наприклад Сторінка 20, пункт 29	прийнято	<p>Про істотний ризик за індикатором свідчать справи у державному реєстрі судових рішень про службову недбалість працівників лісового господарства стосовно невиявлених незаконних рубок.</p> <p>Також підтверджено інші порушення, які стосуються управління лісами. За інформацією з відкритих джерел основними порушеннями є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пошкодження дерев під час рубок до ступеня припинення росту; • захаращення лісосік; відведення у рубку дерев здорових замість ослаблених та сухостійних; • трелювання водотоками в 	<p>Про істотний ризик за індикатором свідчать справи у державному реєстрі судових рішень про службову недбалість працівників лісового господарства стосовно невиявлених незаконних рубок.</p> <p>Також підтверджено інші порушення, які стосуються управління лісами. За інформацією з відкритих джерел основними порушеннями є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пошкодження дерев під час рубок до ступеня припинення росту; • захаращення лісосік; відведення у рубку дерев здорових замість ослаблених та сухостійних; • трелювання водотоками в гірський місцевості; 	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>гірський місцевості; перевищення площ, дозволених до вирубки тощо. Порушення законодавства зустрічаються у лісокористувачів державної та комунальної форм власності. Так на веб ресурсі Урядового контактного центру є інформація стосовно порушень в лісах ПЗФ та інших лісокористувачів, а на офіційному сайті ДП “Ліси України” опубліковані виявлені порушення законодавства у підпорядкованих філіях (раніше державних лісогосподарських підприємств). Крім того інформація (в т.ч. акти перевірок) про планові та позапланові заходи державного нагляду щодо постійних лісокористувачів розміщувалась на Інспекційному порталі, доступ до якого станом на 2024 рік обмежений у зв’язку з воєнним</p>	<p>перевищення площ, дозволених до вирубки тощо. Порушення законодавства зустрічаються у лісокористувачів державної та комунальної форм власності. Так на веб ресурсі Урядового контактного центру є інформація стосовно порушень в лісах ПЗФ та інших лісокористувачів, а на офіційному сайті ДП “Ліси України” опубліковані виявлені порушення законодавства у підпорядкованих філіях (раніше державних лісогосподарських підприємств). Крім того інформація (в т.ч. акти перевірок) про планові та позапланові заходи державного нагляду щодо постійних лісокористувачів розміщувалась на Інспекційному порталі, доступ до якого станом на 2024 рік обмежений у зв’язку з воєнним станом. Джерелами інформації також</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>станом. Джерелами інформації також зазначається не можливість виявлення всіх порушень при польовій перевірці та неефективність реагування та контролю з боку органів влади. Зокрема, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 №303 у зв'язку з умовами воєнного стану припинено заходи державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду, за необхідності планові та позапланові заходи державного нагляду, (контролю), щодо дотримання суб'єктами господарювання у сфері лісового господарства вимог законодавства здійснюються за окремою процедурою, яка передбачає надання дозволу керівного органу. Це суттєво вплинуло на забезпечення дотримання вимог лісового законодавства під час війни.</p>	<p>зазначається не можливість виявлення всіх порушень при польовій перевірці та неефективність реагування та контролю з боку органів влади. Зокрема, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 №303 у зв'язку з умовами воєнного стану припинено заходи державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду, за необхідності планові та позапланові заходи державного нагляду, (контролю), щодо дотримання суб'єктами господарювання у сфері лісового господарства вимог законодавства провадяться за окремою процедурою, яка передбачає надання дозволу керівного органу. Це суттєво вплинуло на забезпечення дотримання вимог лісового законодавства під час війни. З 2017 року із удосконаленням законодавчої бази на шляху</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>Необхідно також врахувати, що виконання деяких законодавчих норм в певних умовах не є можливим з технічної чи фінансової точки зору. Рівень фахової підготовки працівників лісової галузі не виключає можливість неповного розуміння або неправильної інтерпретації суті законодавчих актів та порядку їх впровадження.</p> <p>З 2017 року із удосконаленням законодавчої бази на шляху євроінтеграції країни виявлена позитивна тенденція у дотриманні вимог законодавства при здійсненні лісогосподарської діяльності, що свідчить про прогрес, незважаючи на існуючі проблеми у правозастосуванні та дотриманні законодавства.</p>	<p>євроінтеграції країни виявлена позитивна тенденція у дотриманні вимог законодавства при здійсненні лісогосподарської діяльності, що свідчить про прогрес, незважаючи на існуючі проблеми у правозастосуванні та дотриманні законодавства.</p>	
22	32	14	В тексті багато виправдань в стилі "Необхідно також	прийнято	Незважаючи на наявність чинного законодавства щодо охорони екологічних цінностей	Незважаючи на наявність чинного законодавства щодо охорони екологічних цінностей	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>враховувати, що виконання деяких законодавчих норм в певних умовах не є можливим з технічної чи фінансової точки зору." "Водночас спостерігається тенденція до використання ландшафтного проектування лісових доріг для зменшення впливу на довкілля." - яке ландшафтне проектування? Прямо зараз напроєктували дороги чисто під бізнес-інтереси забудовників ВЕС в Карпатах.</p>		<p>при будівництві та обслуговуванні інфраструктури на лісових територіях, в окремих випадках вимоги законодавства виконуються не повною мірою. Так, розвиток та обслуговування інфраструктури на лісових територіях пов'язані з кількома суттєвими ризиками для екологічних цінностей. Зокрема, є випадки порушення законодавчих вимог щодо охорони екологічних цінностей у випадках незаконної забудови земель лісогосподарського призначення або їх незаконної передачі у користування приватним особам. Додатково, під час будівництва лісових доріг часто недостатньо враховуються екологічні наслідки, що загрожує біорізноманіттю та стійкості екосистем. Водночас спостерігається тенденція до використання ландшафтного</p>	<p>при будівництві та обслуговуванні інфраструктури на лісових територіях, в окремих випадках вимоги законодавства виконуються не повною мірою. Так, розвиток та обслуговування інфраструктури на лісових територіях пов'язані з кількома суттєвими ризиками для екологічних цінностей. Зокрема, є випадки порушення законодавчих вимог щодо охорони екологічних цінностей у випадках незаконної забудови земель лісогосподарського призначення або їх незаконної передачі у користування приватним особам. Додатково, під час будівництва лісових доріг часто недостатньо враховуються екологічні наслідки, що загрожує біорізноманіттю та стійкості екосистем. Також можливе будівництво промислових об'єктів на лісових землях без проведення оцінки впливу на</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Принято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>проекування лісових доріг для зменшення впливу на довкілля.</p> <p>Також можливе будівництво промислових об'єктів на лісових землях без проведення оцінки впливу на довкілля, що може призвести до негативного антропогенного впливу. Зазначені вище проблеми підтверджуються літературними джерелами, що вказує на істотний ризик, пов'язаний з дотриманням застосовного законодавства щодо охорони екологічних цінностей. Крім того, неможливо забезпечити контроль, через діючі законодавчі обмеження, оскільки згідно з Постановою КМУ від 13.03.2022 №303, у зв'язку з воєнним станом заходи державного контролю призупинено, а перевірки у сфері лісового господарства проводяться за спеціальною процедурою з дозволу керівного органу. Польові перевірки не</p>	<p>довкілля, що може призвести до негативного антропогенного впливу. Зазначені вище проблеми підтверджуються літературними джерелами, що вказує на істотний ризик, пов'язаний з дотриманням застосовного законодавства щодо охорони екологічних цінностей. Крім того, неможливо забезпечити контроль, через діючі законодавчі обмеження, оскільки згідно з Постановою КМУ від 13.03.2022 №303, у зв'язку з воєнним станом заходи державного контролю призупинено, а перевірки у сфері лісового господарства проводяться за спеціальною процедурою з дозволу керівного органу. Польові перевірки Держекоінспекції не завжди дозволяють виявити всі порушення</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
					завжди дозволяють виявити всі порушення, а виконання деяких норм може бути технічно чи фінансово обмеженим. Також рівень підготовки працівників лісової галузі може спричинити неповне розуміння або неправильну інтерпретацію законодавства.		
23		14	В п'ятому речення «Опису законодавчих вимог» замість слова «обслуговування» подати такий вираз «експлуатації будівель і споруд». В шостому реченні після слова «будівництво» подати такий вираз «будівель і споруд, необхідних для ведення лісового господарства». Вираз «Однак окремі законодавчі вимоги щодо використання будівель у лісовому господарстві відсутні» видалити	прийнято	"Для будівництва лісових доріг діють в основному застарілі стандарти. Головними є умови: досягнення безпеки руху лісовозного транспорту з розрахунковими швидкостями, забезпечення міцності й надійності дорожніх споруд та швидке відведення поверхневих вод від дорожнього полотна чи їх пропуск. Національний нормативний документ з будівництва лісових доріг перебуває на стадії розробки. Закон України «Про землеустрій» встановлює вимоги щодо оформлення	Для будівництва лісових доріг діють в основному застарілі стандарти. Головними є умови: досягнення безпеки руху лісовозного транспорту з розрахунковими швидкостями, забезпечення міцності й надійності дорожніх споруд та швидке відведення поверхневих вод від дорожнього полотна чи їх пропуск. Національний нормативний документ з будівництва лісових доріг перебуває на стадії розробки. Закон України «Про землеустрій» встановлює вимоги щодо оформлення проектів землеустрою щодо	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок. У лісовому секторі відсутня система галузевих нормативних документів щодо будівництва, приймання та обслуговування будівель.</p> <p>Стаття 17 Лісового кодексу України встановлює виключне право постійних лісокористувачів проводити будівництво споруджень будівель на ввірених землях. Однак окремі законодавчі вимоги щодо використання будівель у лісовому господарстві відсутні. Разом з цим ст.51. Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлює екологічні вимоги до розміщення, проектування, будівництва, реконструкції, введення в дію та експлуатації підприємств, споруд та інших об'єктів.</p> <p>Згідно вимог Закону України</p>	<p>відведення земельних ділянок. У лісовому секторі відсутня система галузевих нормативних документів щодо будівництва, приймання та експлуатації будівель і споруд.</p> <p>Стаття 17 Лісового кодексу України встановлює виключне право постійних лісокористувачів проводити будівництво будівель і споруд, необхідних для ведення лісового господарства. Разом з цим ст.51. Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлює екологічні вимоги до розміщення, проектування, будівництва, реконструкції, введення в дію та експлуатації підприємств, споруд та інших об'єктів.</p> <p>Згідно вимог Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" оцінці впливу на довкілля не підлягає планована діяльність, спрямована винятково на</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>""Про оцінку впливу на довкілля"" оцінці впливу на довкілля не підлягає планована діяльність, спрямована винятково на забезпечення оборони держави, ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій, наслідків антитерористичної операції на території проведення антитерористичної операції на період її проведення, відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України, відновлювальні роботи з ліквідації наслідків збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану та у відбудовний період після закінчення воєнних дій.</p> <p>Враховуючи положення ст. 9, 13 Закону, ст. 1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», п.6 висновку з ОВД повинен містити вичерпний та повний порядок, строки та вимоги до здійснення</p>	<p>забезпечення оборони держави, ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій, наслідків антитерористичної операції на території проведення антитерористичної операції на період її проведення, відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України, відновлювальні роботи з ліквідації наслідків збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану та у відбудовний період після закінчення воєнних дій.</p> <p>Враховуючи положення ст. 9, 13 Закону, ст. 1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», п.6 висновку з ОВД повинен містити вичерпний та повний порядок, строки та вимоги до здійснення післяпроектного моніторингу (ППМ).</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
					післяпроектного моніторингу (ППМ). "		
26	38	16	В тексті багато виправдань в стилі "Законодавчі вимоги щодо охорони біорізноманіття та захисту ендемічних, рідкісних і зникаючих видів, а також їхніх оселищ, формально встановлені, проте їх реалізація ускладнена відсутністю механізмів компенсації збитків для постійних лісокористувачів / лісовласників, які вимушені виконувати додаткові екологічні вимоги." - це взагалі іспанський сором. ДП "Ліси України" взагалі-то має в постійному користуванні державний ліс, який належить всьому народу України. І	частк.	Законодавчі вимоги щодо охорони біорізноманіття та захисту ендемічних, рідкісних і зникаючих видів, а також їхніх оселищ, формально встановлені, проте їх реалізація ускладнена відсутністю механізмів компенсації збитків для постійних лісокористувачів/ лісовласників, які вимушені виконувати додаткові екологічні вимоги. Процес надання природоохоронного статусу лісовим ділянкам, зокрема пралісам, квазіпралісам і природним лісам, є тривалим і бюрократично складним. Багато зауважень у процесі оцінки впливу на довкілля стосується захисту ендемічних видів у лісах, проте існує ризик недостатньої уваги та компетентності під час їх ідентифікації в рамках лісовпорядкування.	Законодавчі вимоги щодо охорони біорізноманіття та захисту ендемічних, рідкісних і зникаючих видів, а також їхніх оселищ, формально встановлені, проте їх реалізація ускладнена відсутністю механізмів компенсації збитків для постійних лісокористувачів/ лісовласників. Процес надання природоохоронного статусу лісовим ділянкам, зокрема пралісам, квазіпралісам і природним лісам, є тривалим і бюрократично складним. Багато зауважень у процесі оцінки впливу на довкілля стосується захисту ендемічних видів у лісах, проте існує ризик недостатньої уваги та компетентності під час їх ідентифікації в рамках лісовпорядкування. Часто лісогосподарські роботи на територіях	Оцінка ризиків складається для всіх лісокористувачів України, а не лише для ДП "Ліси України". З експертної точки зору наявність зазначених механізмів сприятиме швидшій імплементації необхідних заходів, зокрема, у комунальних лісах. Нагадуємо, що за індикатором встановлено істотний ризик. У тексті опису ризику йдеться про те, що кошти, нараховані за нанесення шкоди оселищам, перш за все мали би бути задіяні на відновлення оселищ, але при сьогоднішньому законодавстві лісокористувач ці кошти

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			тепер державному підприємству яке керує державним лісом за виконання законів ще мають доплачувати? От на зарплати в мільйони гривень чи на піар гроші є, а аби охороняти види ЧКУ немає??		Часто лісгосподарські роботи на територіях природно-заповідного фонду супроводжуються порушеннями, що призводять до руйнування оселищ і втрати видів, а будівництво доріг без дотримання екологічних стандартів може знищити ці середовища. Невідповідна лісгосподарська практика та низька обізнаність про загрозу інвазивних видів викликають зниження біорізноманіття та руйнування природних екосистем, що може мати тривалі негативні наслідки. Хоча існує чимало досліджень щодо збереження біорізноманіття в лісах, екологічні організації часто фіксують порушення під час оцінки впливу на довкілля, лісорозведення в степових умовах та проведення лісгосподарських заходів на об'єктах природно-заповідного	природно-заповідного фонду супроводжуються порушеннями, що призводять до руйнування оселищ і втрати видів, а будівництво доріг без дотримання екологічних стандартів може знищити ці середовища. Невідповідна лісгосподарська практика та низька обізнаність про загрозу інвазивних видів викликають зниження біорізноманіття та руйнування природних екосистем, що може мати тривалі негативні наслідки. Хоча існує чимало досліджень щодо збереження біорізноманіття в лісах, екологічні організації часто фіксують порушення під час оцінки впливу на довкілля, лісорозведення в степових умовах та проведення лісгосподарських заходів на об'єктах природно-заповідного фонду. Надмірна зарегульованість процедур,	не отримує, а отримують ОТГ та Держбюджет: оскільки, відповідно до ст. 29, 69-1 Бюджетного кодексу, «Шкода за незаконні рубки сплачується на єдиний казначейський рахунок, відкритий на конкретну ОТГ, де вчинено лісопорушення. Потім вона розподіляється: 30% - у спецфонд Держбюджету, а 70% – місцевим ОТГ. »

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>фонду. Надмірна зарегульованість процедур, зокрема щодо оцінки впливу на довкілля, також має негативні наслідки.</p> <p>Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 №303, з цієї дати припинено планові та позапланові заходи державного нагляду в сфері лісового господарства, а вимогу дотримання сезону тиші в лісах скасовано.</p> <p>У зв'язку з вище зазначеним ризик за індикатором оцінено як істотний.</p>	<p>зокрема щодо оцінки впливу на довкілля, також має негативні наслідки.</p> <p>Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 №303, з цієї дати припинено планові та позапланові заходи державного нагляду в сфері лісового господарства, а вимогу дотримання сезону тиші в лісах скасовано.</p> <p>У зв'язку з вище зазначеним ризик за індикатором оцінено як істотний.</p>	
		17					
		18					
		19					
35		20	<p>В другому реченні «Опису законодавчих вимог» після слова «постійних» подати такий вираз «і 10 м від тимчасових». Даліше по тексту.</p>	<p>прийнято</p>	<p>"Питання пов'язані з використанням та охороною водних об'єктів в лісовому законодавстві недостатньо врегульовані. Разом з цим вноормовані наступні питання: - Лісові ділянки уздовж річок,</p>	<p>"Питання пов'язані з використанням та охороною водних об'єктів в лісовому законодавстві недостатньо врегульовані. Разом з цим вноормовані наступні питання: - Лісові ділянки уздовж річок,</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			В третьому реченні замість слова «під'їзні» написати «лісові», а також видалити вираз «через кожні 40м».		<p>суднохідних і магістральних каналів, навколо озер та водойм (берегозахисні лісові ділянки) та лісові ділянки уздовж ліній вододілів відносяться до особо захисних лісових ділянок.</p> <p>- Забороняється прокладення трелювальних волоків на відстані ближче ніж 20 метрів від постійних водотоків, у місцях витоків річок та навколо них.</p> <p>- Лісокористувачі також повинні облаштовувати переїзди через водотоки, ремонтувати пошкоджені під'їзні дороги, не замічувати водотоки порубковими рештками, влаштовувати земляні вали і водовідводи на трелювальних волоках через кожні 40 метрів. З метою охорони малих річок відповідно до ст. 80 Водного кодексу України, зокрема, забороняється зменшувати природний рослинний покрив і лісистість басейну річки.</p>	<p>суднохідних і магістральних каналів, навколо озер та водойм (берегозахисні лісові ділянки) та лісові ділянки уздовж ліній вододілів відносяться до особо захисних лісових ділянок.</p> <p>- Забороняється прокладення трелювальних волоків на відстані ближче ніж 20 метрів від постійних і 10 м від тимчасових водотоків, у місцях витоків річок та навколо них.</p> <p>- Лісокористувачі також повинні облаштовувати переїзди через водотоки, ремонтувати пошкоджені лісові дороги, не засмічувати водотоки порубковими рештками, влаштовувати земляні вали і водовідводи на трелювальних волоках.</p> <p>З метою охорони малих річок відповідно до ст. 80 Водного кодексу України, зокрема, забороняється зменшувати природний рослинний покрив і лісистість басейну річки.</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					За трелювання деревини водотоками передбачена адміністративна відповідальність за ст. 64 Кодексу України про адміністративні правопорушення ("Порушення встановленого порядку використання лісосічного фонду, заготівлі та вивезення деревини, заготівлі живиці") та передбачено накладання штрафу на громадян у розмірі від шести до чотирнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від десяти до шістнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. "	За трелювання деревини водотоками передбачена адміністративна відповідальність за ст. 64 Кодексу України про адміністративні правопорушення ("Порушення встановленого порядку використання лісосічного фонду, заготівлі та вивезення деревини, заготівлі живиці") та передбачено накладання штрафу на громадян у розмірі від шести до чотирнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від десяти до шістнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. "	
36		20	В третьому реченні «Опису ризику» забрати вираз «та лісових дорогах вздовж схилу». В четвертому реченні видалити вираз «старого зразка».	прий ято	Основним ризиком при аналізі цього індикатора є можлива практика трелювання деревини вздовж водотоків або поблизу них у гірських лісах. Також трапляються випадки відсутності облаштованих переходів через водотоки,	Основним ризиком при аналізі цього індикатора є можлива практика трелювання деревини вздовж водотоків або поблизу них у гірських лісах. Також трапляються випадки відсутності облаштованих переходів через водотоки,	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>засмічення водотоків відходами лісозаготівлі, складування заготовленої деревини на берегах та в руслах річок. Факти трелювання заготовленої деревини водотоками фіксувались підрозділами екологічної інспекції, та продовжують фіксуватися громадськими природоохоронними організаціями. Хоча за такі порушення передбачена адміністративна відповідальність, розмір штрафу є мізерним. Акти перевірок екоінспекції розміщувались на інспекційному порталі, доступ до якого на даний час обмежений із введенням воєнного стану. Окремою проблемою є зменшення лісистості гірських водозборів. Також можливе забруднення водотоків від трелювання</p>	<p>засмічення водотоків відходами лісозаготівлі, складування заготовленої деревини на берегах та в руслах річок. Факти трелювання заготовленої деревини водотоками фіксувались підрозділами екологічної інспекції, та продовжують фіксуватися громадськими природоохоронними організаціями. Хоча за такі порушення передбачена адміністративна відповідальність, розмір штрафу є мізерним. Акти перевірок екоінспекції розміщувались на інспекційному порталі, доступ до якого на даний час обмежений із введенням воєнного стану. Окремою проблемою є зменшення лісистості гірських водозборів. Також можливе забруднення водотоків від трелювання</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>деревини по трелювальних волоках та лісових дорогах вздовж схилу, де внаслідок зливових дощів чи сніготанення проходить змив та ерозія ґрунту поверхневими стічними водами до гірських струмків, а також порушення гідрологічного режиму. Внаслідок ущільнення ґрунту важкою лісозаготівельною технікою старого зразка може бути зміна гідрологічного режиму в поверхневих шарах ґрунту, що в свою чергу може викликати підвищення рівня ґрунтових вод і, як наслідок, перезволоження та заболочування території. Другим можливим наслідком підвищення рівня ґрунтових вод є зміни в біоценозі (склад флори і фауни). Вищеперераховані порушення охорони водних ресурсів є протиправними не тільки з огляду на національне законодавство але і протирічить</p>	<p>волоках , де внаслідок зливових дощів чи сніготанення проходить змив та ерозія ґрунту поверхневими стічними водами до гірських струмків, а також порушення гідрологічного режиму. Внаслідок ущільнення ґрунту важкою лісозаготівельною технікою може бути зміна гідрологічного режиму в поверхневих шарах ґрунту, що в свою чергу може викликати підвищення рівня ґрунтових вод і, як наслідок, перезволоження та заболочування території. Другим можливим наслідком підвищення рівня ґрунтових вод є зміни в біоценозі (склад флори і фауни). Вищеперераховані порушення охорони водних ресурсів є протиправними не тільки з огляду на національне законодавство але і протирічить вимогам стандарту FSC. У рівнинних лісах є факти</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято/ні/частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
					вимогам стандарту FSC. У рівнинних лісах є факти видобутку торфу, що негативно впливає на гідрологічний режим і охорону водних ресурсів.	видобутку торфу, що негативно впливає на гідрологічний режим і охорону водних ресурсів.	
38		21	В «Описі законодавчих вимог» цього індикатора та інших індикаторів ризиків необхідно застосовувати такі давно прийняті визначення. Термін лісозаготівлі включає в себе лісосічні роботи, транспорт лісу і нижньо-складські роботи. Термін лісосічні роботи включає в себе, як правило, такі операції: звалювання дерев, обрізування гілок і вершин, розкряжування, трелювання круглих лісоматеріалів, їх складування на навантажувальних майданчиках чи верхніх складах та	прийнято	У Законі України “Про охорону земель” визначені правові, економічні та соціальні основи охорони земель з метою забезпечення їх раціонального використання, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля. Лісогосподарська діяльність повинна здійснюватися згідно зі Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» та Лісовим кодексом України. Лісогосподарські практики повинні мінімізувати порушення ґрунтового покриву, включаючи обмеження або повне уникнення ведення лісосічних робіт на схилах з ухилом більше	У Законі України “Про охорону земель” визначені правові, економічні та соціальні основи охорони земель з метою забезпечення їх раціонального використання, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля. Лісогосподарська діяльність повинна здійснюватися згідно зі Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» та Лісовим кодексом України. Лісогосподарські практики повинні мінімізувати порушення ґрунтового покриву, включаючи обмеження або повне уникнення ведення лісозаготівлі на схилах з	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			відвантаження. Тому вся подана інформація має бути відкоригована з урахуванням вищесказаного .		15 градусів, крім випадків , коли вживаються відповідні протиерозійні заходи. Законодавство, що регулює вплив господарської діяльності на ґрунти, спрямоване на захист і збереження ґрунтових ресурсів, як невід'ємної частини навколишнього природного середовища, забезпечення раціонального використання ґрунтів, попередження їх деградації та забруднення. Для здійснення певних видів діяльності, що можуть вплинути на стан ґрунтів, необхідно отримати спеціальні дозволи, в яких вказуються допустимі методи господарювання та обмеження. Перед початком здійснення господарських або інших видів діяльності, що потенційно можуть негативно позначитися на ґрунтах, проводиться процедура оцінки впливу на довкілля. Це дозволяє ідентифікувати	ухилом більше 15 градусів, крім випадків , коли вживаються відповідні протиерозійні заходи. Законодавство, що регулює вплив господарської діяльності на ґрунти, спрямоване на захист і збереження ґрунтових ресурсів, як невід'ємної частини навколишнього природного середовища, забезпечення раціонального використання ґрунтів, попередження їх деградації та забруднення. Для здійснення певних видів діяльності, що можуть вплинути на стан ґрунтів, необхідно отримати спеціальні дозволи, в яких вказуються допустимі методи господарювання та обмеження. Перед початком здійснення господарських або інших видів діяльності, що потенційно можуть негативно позначитися на ґрунтах, проводиться процедура оцінки впливу на довкілля. Це дозволяє ідентифікувати	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>можливі ризики та розробити заходи для мінімізації негативного впливу. Відповідно до ст. 83 Лісового кодексу України з метою підвищення продуктивності лісів їх власники та постійні лісокористувачі повинні здійснювати заходи щодо підвищення родючості ґрунтів (меліорація, запобігання ерозії ґрунтів, заболочуванню, засоленню та іншим негативним процесам).</p> <p>Крім того, ст. 51 Закону України “Про охорону земель” передбачено, що консервація земель (в т.ч. - деградованих, малопродуктивних земель, що не мають степового, лучного, лісового рослинного покриву, господарське використання яких є екологічно небезпечним та економічно неефективним), здійснюється шляхом припинення чи обмеження їх господарського</p>	<p>можливі ризики та розробити заходи для мінімізації негативного впливу. Відповідно до ст. 83 Лісового кодексу України з метою підвищення продуктивності лісів їх власники та постійні лісокористувачі повинні здійснювати заходи щодо підвищення родючості ґрунтів (меліорація, запобігання ерозії ґрунтів, заболочуванню, засоленню та іншим негативним процесам).</p> <p>Крім того, ст. 51 Закону України “Про охорону земель” передбачено, що консервація земель (в т.ч. - деградованих, малопродуктивних земель, що не мають степового, лучного, лісового рослинного покриву, господарське використання яких є екологічно небезпечним та економічно неефективним), здійснюється шляхом припинення чи обмеження їх господарського</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
					використання на визначений термін з наступним залуженням, залісненням або ренатуралізацією.	використання на визначений термін з наступним залуженням, залісненням або ренатуралізацією.	
40		23	Ототожнення лісового господарства і деревообробки щодо травмонебезпечності є не коректним, що підтверджується величиною коефіцієнтів, поданих в «Описі законодавчих вимог». Текст потрібно уточнити.	частк.	<p>Опис ризику об'єднано для типів джерел 1 та 2, оскільки відсутні окремі відомості для джерела 2, і встановлено істотний ризик за індикатором 22 для обох типів джерел.</p> <p>Україна ратифікувала Конвенцію про безпеку та гігієну праці (С155), але не ратифікувала Конвенцію про сприяння безпеці та гігієні праці (С187).</p> <p>Лісове господарство та деревообробна промисловість є одними з найбільш травмонебезпечних серед галузей промисловості України.</p> <p>Щорічно в Україні гинуть та втрачають працездатність сотні працівників цих галузей. Згідно зі статистичною звітністю Державної служби України з питань праці у 2023</p>	<p>Опис ризику об'єднано для типів джерел 1 та 2, оскільки відсутні окремі відомості для джерела 2, і встановлено істотний ризик за індикатором 22 для обох типів джерел.</p> <p>Україна ратифікувала Конвенцію про безпеку та гігієну праці (С155), але не ратифікувала Конвенцію про сприяння безпеці та гігієні праці (С187).</p> <p>Лісове господарство та деревообробна промисловість є одними з найбільш травмонебезпечних серед галузей промисловості України.</p> <p>Щорічно в Україні гинуть та втрачають працездатність сотні працівників цих галузей. Згідно зі статистичною звітністю Державної служби України з питань праці у 2023 р. коефіцієнт</p>	У описі ризику за індикатором 23 подано статистику про випадки травматизму для деревообробних і лісогосподарських підприємств, які суттєво різняться між собою, однак дані зі смертельного травматизму перевищують кількісний поріг, встановлений для цього індикатора - (2,45 на 100 тис. осіб за Системою оцінювання ризику FSC-PRO-60-006b V2-0), відповідно зроблено загальний висновок про істотність ризику для обох типів підприємств.

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>р. коефіцієнт частоти виробничого травматизму у лісовому господарстві та у деревообробній промисловості дорівнювали 67,7 та 37 на 100 000 працівників, відповідно, а смертельних випадків – 30,8 та 3,7 на 100 000 працівників, відповідно, перевищено поріг для смертельного травматизму.</p> <p>Непоодинокими є випадки недотримання працівниками правил техніки безпеки, відсутності інструкції, відсутності ефективного контролю за дотриманням техніки безпеки, відсутності або невикористання засобів індивідуального захисту працівниками лісогосподарських підприємств та/ або контрактними організаціями лісозаготівельних бригад.</p> <p>Відмічено покращення ситуації</p>	<p>частоти виробничого травматизму у лісовому господарстві та у деревообробній промисловості дорівнювали 67,7 та 37 на 100 000 працівників, відповідно, а смертельних випадків – 30,8 та 3,7 на 100 000 працівників.</p> <p>Відповідно, перевищено кількісний поріг для смертельного травматизму (2,45 на 100 000 працівників) за індикатором і для лісового господарства і деревообробної промисловості.</p> <p>Непоодинокими є випадки недотримання працівниками правил техніки безпеки, відсутності інструкції, відсутності ефективного контролю за дотриманням техніки безпеки, відсутності або невикористання засобів індивідуального захисту працівниками лісогосподарських підприємств</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					з охороною праці у філіях ДП «Ліси України», а також порівняно кращий стан з охороною праці у сертифікованих підприємств. У 2023 р. запроваджено «Мінімальні вимоги щодо безпеки і здоров'я на роботі працівників лісового господарства...», які містить оновлені вимоги та орієнтовані на європейські стандарти безпеки праці в лісовому господарстві.	та/ або контрактними організаціями лісозаготівельних бригад. Відмічено покращення ситуації з охороною праці у філіях ДП «Ліси України», а також порівняно кращий стан з охороною праці у сертифікованих підприємств. У 2023 р. запроваджено «Мінімальні вимоги щодо безпеки і здоров'я на роботі працівників лісового господарства...», які містить оновлені вимоги та орієнтовані на європейські стандарти безпеки праці в лісовому господарстві.	
		24					
		25					
		26					
		27					
		28					
		29					
		30					
		31	Загалом погоджуюся, що ризик незначний, але у	прийнято	Працівниками лісового господарства та усього лісового	Працівниками лісового господарства та усього лісового	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			детальному описі ризику відсутній опис стану цих питань у підрядників – вони переважно не є членами профспілок.		сектору України реалізоване право на громадські об'єднання і сьогодні в країні діють 3 громадські організації: Товариство лісівників України, Профспілка працівників лісових галузей України та Профспілка працівників лісового господарства України.	сектору України реалізоване право на громадські об'єднання і сьогодні в країні діють 3 громадські організації: Товариство лісівників України, Профспілка працівників лісових галузей України та Профспілка працівників лісового господарства України. Працівники підрядників, переважно, не є членами профспілок та інших громадських об'єднань	
		32	Загалом погоджуюся, що ризик незначний, але у детальному описі ризику відсутній опис стану цих питань у підрядників – вони переважно не є членами профспілок.	прийнято	Працівниками лісового господарства та усього лісового сектору України реалізоване право на громадські об'єднання і сьогодні в країні діють 3 громадські організації: Товариство лісівників України, Профспілка працівників лісових галузей України та Профспілка працівників лісового господарства України.	Працівниками лісового господарства та усього лісового сектору України реалізоване право на громадські об'єднання і сьогодні в країні діють 3 громадські організації: Товариство лісівників України, Профспілка працівників лісових галузей України та Профспілка працівників лісового господарства України. Працівники підрядників, переважно, не є членами	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
						профспілок та інших громадських об'єднань	
		33					
		34					
54		35	ДП «Ліси країни» об'єднало лише державні лісогосподарські підприємства, комунальні і інші форми власності лісогосподарських підприємств залишилися в системі управління Держлісгентства, але не у ДП «Ліси України»	частк.	У 2022 році було створено єдине державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України», яке об'єднало усі лісогосподарські підприємства системи управління Державного агентства лісових ресурсів України, зокрема і південної частини України, які раніше були збитковими. Ця реорганізація ефективно вирішила проблему затримки виплати заробітної плати працівникам деяких південних лісогосподарських підприємств. Аналіз відкритих літературних джерел свідчить про відсутність значних проблем з несвоєчасної виплати заробітної плати працівникам лісового господарства/лісового сектору в Україні, або ж виплати не у	У 2022 році було створено єдине державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України», яке об'єднало більшість лісогосподарських підприємств системи управління Державного агентства лісових ресурсів України, зокрема і південної частини України, які раніше були збитковими. Ця реорганізація ефективно вирішила проблему затримки виплати заробітної плати працівникам деяких південних лісогосподарських підприємств. Аналіз відкритих літературних джерел свідчить про відсутність значних проблем з несвоєчасної виплати заробітної плати працівникам лісового господарства/лісового сектору в Україні, або ж виплати не у повному обсязі. Такі випадки є	У системі Держлісгентства залишилися інші державні (не комунальні та не іншої форми власності) лісогосподарські підприємства, що не увійшли до ДП "Ліси України", наприклад, підприємства Лісозахисту, а також УкрНДІЛГА, УкрНДІгірліс, Укрцентркадриліс, НПП "Зачарований край" тощо.

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>повному обсязі. Такі випадки є скоріше рідкісними і поодинокими, а не систематичними.</p> <p>На сьогодні законодавством передбачено 5 видів відповідальності за порушення трудового законодавства: дисциплінарна, матеріальна, адміністративна, фінансова та кримінальна. При цьому такі види відповідальності будуть застосовуватися незалежно один від одного.</p> <p>На підставі результатів перевірки Держпраці посадових осіб може бути притягнуто до адміністративної та кримінальної відповідальності, а саме підприємство — до фінансової відповідальності.</p> <p>Також у законодавстві країни існують чіткі критерії означення «грубого порушення законодавства про працю».</p> <p>Сюди належать: 1) незаконне звільнення (звільнення,</p>	<p>скоріше рідкісними і поодинокими, а не систематичними.</p> <p>На сьогодні законодавством передбачено 5 видів відповідальності за порушення трудового законодавства: дисциплінарна, матеріальна, адміністративна, фінансова та кримінальна. При цьому такі види відповідальності будуть застосовуватися незалежно один від одного.</p> <p>На підставі результатів перевірки Держпраці посадових осіб може бути притягнуто до адміністративної та кримінальної відповідальності, а саме підприємство — до фінансової відповідальності.</p> <p>Також у законодавстві країни існують чіткі критерії означення «грубого порушення законодавства про працю».</p> <p>Сюди належать: 1) незаконне звільнення (звільнення, здійснене з порушенням</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					здійснене з порушенням установленого порядку або без законних підстав для цього); 2) порушення умов оплати праці за надурочні роботи; порушення умов оплати праці за роботу у святкові чи вихідні або неробочі дні; 3) порушення умов та строків розрахунку з працівником при звільненні; 4) порушення законодавства щодо обмеження розміру відрахувань із заробітної плати; 5) незаконне встановлення матеріальної відповідальності працівника за порушення трудової дисципліни; 6) порушення умов випробувального строку; 7) незабезпечення роботодавцем безпечних умов праці для працівника; 8) виплата заробітної плати продукцією в порушення вимог законодавства про працю тощо. Поняття «грубе порушення» має оціночний характер тому у кожному конкретному випадку	установленого порядку або без законних підстав для цього); 2) порушення умов оплати праці за надурочні роботи; порушення умов оплати праці за роботу у святкові чи вихідні або неробочі дні; 3) порушення умов та строків розрахунку з працівником при звільненні; 4) порушення законодавства щодо обмеження розміру відрахувань із заробітної плати; 5) незаконне встановлення матеріальної відповідальності працівника за порушення трудової дисципліни; 6) порушення умов випробувального строку; 7) незабезпечення роботодавцем безпечних умов праці для працівника; 8) виплата заробітної плати продукцією в порушення вимог законодавства про працю тощо. Поняття «грубе порушення» має оціночний характер тому у кожному конкретному випадку береться до уваги: 1)кількість	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>береться до уваги: 1)кількість потерпілих; 2) тяжкість можливих наслідків; 3) тривалість та систематичність порушень; 4) мотив тощо. Цей вид правопорушення належить до злочинів і за його вчинення передбачена кримінальна відповідальність – ст. 172 Кримінального кодексу України.</p> <p>З 1 квітня 2024 року суттєво зросли розміри штрафів за порушення трудового законодавства, зокрема за невиплату заробітної плати або виплату не у повному обсязі. Потерпілі працівники у разі порушення їхніх трудових прав можуть звернутись до Державної служби України з питань праці – подати скаргу як онлайн, так і особисто за місцем її знаходження. Цей орган здійснює контроль за дотриманням законодавства про працю. Також потерпілі</p>	<p>потерпілих; 2) тяжкість можливих наслідків; 3) тривалість та систематичність порушень; 4) мотив тощо. Цей вид правопорушення належить до злочинів і за його вчинення передбачена кримінальна відповідальність – ст. 172 Кримінального кодексу України.</p> <p>З 1 квітня 2024 року суттєво зросли розміри штрафів за порушення трудового законодавства, зокрема за невиплату заробітної плати або виплату не у повному обсязі. Потерпілі працівники у разі порушення їхніх трудових прав можуть звернутись до Державної служби України з питань праці – подати скаргу як онлайн, так і особисто за місцем її знаходження. Цей орган здійснює контроль за дотриманням законодавства про працю. Також потерпілі можуть звернутись в суд. У</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>можуть звернутись в суд. У більшості випадків суди виносять вироки на користь потерпілих. Однак, можливі порушення законодавства, пов'язані із індикатором 33.</p>	<p>більшості випадків суди виносять вироки на користь потерпілих. Однак, можливі порушення законодавства, пов'язані із індикатором 33.</p>	
		35	<p>Пропоную додати абзац і переглянути класифікацію ризику: Для працівників підрядників існує ризик виплати тіньової заробітної плати, що зменшує їхній соціальний захист, зокрема і через заборгованість перед ними за надані послуги ДП «Ліси України»</p>	частк.	<p>У 2022 році було створено єдине державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України», яке об'єднало усі лісгосподарські підприємства системи управління Державного агентства лісових ресурсів України, зокрема і південної частини України, які раніше були збитковими. Ця реорганізація ефективно вирішила проблему затримки виплати заробітної плати працівникам деяких південних лісгосподарських підприємств. Аналіз відкритих літературних джерел свідчить про відсутність значних проблем з несвоєчасної виплати заробітної плати</p>	<p>У 2022 році було створено єдине державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України», яке об'єднало більшість лісгосподарських підприємств системи управління Державного агентства лісових ресурсів України, зокрема і південної частини України, які раніше були збитковими. Ця реорганізація ефективно вирішила проблему затримки виплати заробітної плати працівникам деяких південних лісгосподарських підприємств. Аналіз відкритих літературних джерел свідчить про відсутність значних проблем з несвоєчасної виплати заробітної плати працівникам лісового</p>	<p>Додано запропонований абзац, але класифікацію ризику не змінено. Заробітна плата роботодавцями працівникам виплачується. За невиплату заробітної плати відповідно до трудової угоди існує механізм притягнення до адміністративної та кримінальної відповідальності. Існують випадки виплати частини заробітної плати відповідно до трудового договору офіційно, а іншої частини - неофіційно без сплати</p>

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>працівникам лісового господарства/лісового сектору в Україні, або ж виплати не у повному обсязі. Такі випадки є скоріше рідкісними і поодинокими, а не систематичними.</p> <p>На сьогодні законодавством передбачено 5 видів відповідальності за порушення трудового законодавства: дисциплінарна, матеріальна, адміністративна, фінансова та кримінальна. При цьому такі види відповідальності будуть застосовуватися незалежно один від одного.</p> <p>На підставі результатів перевірки Держпраці посадових осіб може бути притягнуто до адміністративної та кримінальної відповідальності, а саме підприємство — до фінансової відповідальності. Також у законодавстві країни існують чіткі критерії означення «грубого порушення</p>	<p>господарства/лісового сектору в Україні, або ж виплати не у повному обсязі. Такі випадки є скоріше рідкісними і поодинокими, а не систематичними. Для працівників підрядників існує ризик виплати тіньової заробітної плати, що зменшує їхній соціальний захист, зокрема і через заборгованість перед ними за послуги, надані лісогосподарським підприємствам.</p> <p>На сьогодні законодавством передбачено 5 видів відповідальності за порушення трудового законодавства: дисциплінарна, матеріальна, адміністративна, фінансова та кримінальна. При цьому такі види відповідальності будуть застосовуватися незалежно один від одного.</p> <p>На підставі результатів перевірки Держпраці посадових</p>	<p>податків. Як правило, такий варіант виплати заробітних плат відбувається за спільною згодою роботодавця і працівника. Принаймні не існує доказів про оскарження такої схеми працівниками через звернення до Державної служби України з питань праці.</p>

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>законодавства про працю». Сюди належать: 1) незаконне звільнення (звільнення, здійснене з порушенням установленого порядку або без законних підстав для цього); 2) порушення умов оплати праці за надурочні роботи; порушення умов оплати праці за роботу у святкові чи вихідні або неробочі дні; 3) порушення умов та строків розрахунку з працівником при звільненні; 4) порушення законодавства щодо обмеження розміру відрахувань із заробітної плати; 5) незаконне встановлення матеріальної відповідальності працівника за порушення трудової дисципліни; 6) порушення умов випробувального строку; 7) незабезпечення роботодавцем безпечних умов праці для працівника; 8) виплата заробітної плати продукцією в порушення вимог законодавства про працю тощо.</p>	<p>осіб може бути притягнуто до адміністративної та кримінальної відповідальності, а саме підприємство — до фінансової відповідальності. Також у законодавстві країни існують чіткі критерії означення «грубого порушення законодавства про працю». Сюди належать: 1) незаконне звільнення (звільнення, здійснене з порушенням установленого порядку або без законних підстав для цього); 2) порушення умов оплати праці за надурочні роботи; порушення умов оплати праці за роботу у святкові чи вихідні або неробочі дні; 3) порушення умов та строків розрахунку з працівником при звільненні; 4) порушення законодавства щодо обмеження розміру відрахувань із заробітної плати; 5) незаконне встановлення матеріальної відповідальності працівника за порушення трудової дисципліни;</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>Поняття «грубе порушення» має оціночний характер тому у кожному конкретному випадку береться до уваги: 1) кількість потерпілих; 2) тяжкість можливих наслідків; 3) тривалість та систематичність порушень; 4) мотив тощо. Цей вид правопорушення належить до злочинів і за його вчинення передбачена кримінальна відповідальність – ст. 172 Кримінального кодексу України.</p> <p>З 1 квітня 2024 року суттєво зросли розміри штрафів за порушення трудового законодавства, зокрема за невивплату заробітної плати або виплату не у повному обсязі. Потерпілі працівники у разі порушення їхніх трудових прав можуть звернутись до Державної служби України з питань праці – подати скаргу як онлайн, так і особисто за місцем її знаходження. Цей орган</p>	<p>6) порушення умов випробувального строку; 7) незабезпечення роботодавцем безпечних умов праці для працівника; 8) виплата заробітної плати продукцією в порушення вимог законодавства про працю тощо. Поняття «грубе порушення» має оціночний характер тому у кожному конкретному випадку береться до уваги: 1) кількість потерпілих; 2) тяжкість можливих наслідків; 3) тривалість та систематичність порушень; 4) мотив тощо. Цей вид правопорушення належить до злочинів і за його вчинення передбачена кримінальна відповідальність – ст. 172 Кримінального кодексу України.</p> <p>З 1 квітня 2024 року суттєво зросли розміри штрафів за порушення трудового законодавства, зокрема за невивплату заробітної плати або</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					здійснює контроль за дотриманням законодавства про працю. Також потерпілі можуть звернутись в суд. У більшості випадків суди виносять вироки на користь потерпілих. Однак, можливі порушення законодавства, пов'язані із індикатором 33.	виплату не у повному обсязі. Потерпілі працівники у разі порушення їхніх трудових прав можуть звернутись до Державної служби України з питань праці – подати скаргу як онлайн, так і особисто за місцем її знаходження. Цей орган здійснює контроль за дотриманням законодавства про працю. Також потерпілі можуть звернутись в суд. У більшості випадків суди виносять вироки на користь потерпілих. Однак, можливі порушення законодавства, пов'язані із індикатором 33.	
		36					
		37	Пропоную додати абзац і переглянути класифікацію ризику: У процесі реорганізації ДП «Ліси України» значна частина працівників була звільнена без працевлаштування, що	прийнято	За дотриманням чинних норм трудового законодавства здійснює контроль Державна служба України з питань праці та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. За порушення роботодавцем вимог законодавства щодо оплати	За дотриманням чинних норм трудового законодавства здійснює контроль Державна служба України з питань праці та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. За порушення роботодавцем вимог законодавства щодо оплати	Додано нові джерела до посилань: https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/121438114/ Приклад судової справи, коли незаконно

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			спричинило подання такими працівниками судових позовів, які переважно вирішуються на їхню користь, але матеріальна компенсація часто так і не виплачується.		праці, тривалості робочого дня, понаднормових, а також щодо навчання, відпустки, відгулів тощо кожен громадянин України може звернутись зі скаргою до Державної служби України з питань праці (онлайн чи особистий візит), до Омбудсмена України в будь-який спосіб (телефон, електронна пошта, особистий прийом). Також можна звернутись в суд. За не виплату працівнику заробітної плати (несвоєчасну виплату або виплату не у повному обсязі) законодавством України для посадової особи передбачена адміністративна та кримінальна відповідальність, а для підприємства – фінансова. На підприємство накладаються штрафи, розмір яких з 1 квітня 2024 року суттєво збільшився. Трудові права, що стосуються найму, працевлаштування,	праці, тривалості робочого дня, понаднормових, а також щодо навчання, відпустки, відгулів тощо кожен громадянин України може звернутись зі скаргою до Державної служби України з питань праці (онлайн чи особистий візит), до Омбудсмена України в будь-який спосіб (телефон, електронна пошта, особистий прийом). Також можна звернутись в суд. В той же час існують свідчення, що у процесі реорганізації лісової галузі частина працівників була звільнена без працевлаштування. Це спричинило подання такими працівниками судових позовів, які переважно вирішуються на їхню користь, але матеріальна компенсація часто так і не виплачується. За не виплату працівнику заробітної плати (несвоєчасну виплату або виплату не у	звільнений працівник не може отримати компенсації https://youcontrol.com.ua/judgedoc/?documentId=124036122&cid=65109759

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>контрактів, навчання, заробітної плати та інших виплат, робочого часу, надурочних робіт, часу відпочинку та відгулів, загалом дотримуються, зокрема відповідно до Основоположних принципів та прав МОП у сфері праці. Жодних ознак дискримінації при прийомі на роботу не виявлено, а існуюча нормативно-правова база ефективно запобігає потенційній дискримінації на робочому місці.</p> <p>Однак, можливі порушення законодавства, пов'язані із індикатором 33.</p>	<p>повному обсязі) законодавством України для посадової особи передбачена адміністративна та кримінальна відповідальність, а для підприємства – фінансова. На підприємство накладаються штрафи, розмір яких з 1 квітня 2024 року суттєво збільшився. Трудові права, що стосуються найму, працевлаштування, контрактів, навчання, заробітної плати та інших виплат, робочого часу, надурочних робіт, часу відпочинку та відгулів, загалом дотримуються, зокрема відповідно до Основоположних принципів та прав МОП у сфері праці. Жодних ознак дискримінації при прийомі на роботу не виявлено, а існуюча нормативно-правова база ефективно запобігає потенційній дискримінації на робочому місці.</p>	
		38					
		39					
		40					

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
		41					
62	100	42	В обґрунтуванні використовувати принципи та критерії FSC, а не адаптовані до національних умов стандарти інших країн, контекст яких відрізняється від України.	прийнято	<p>Національний стандарт лісоуправління FSC для України (FSC-STD-UKR-01.1-2024 v 1-1) визнає відсутність тубільних народів у країні. У 2021 році Верховна Рада прийняла Закон України "Про корінні народи України", який у преамбулі посилається, серед інших документів, на Декларацію ООН про права тубільних народів і племен. Однак означення тубільних народів у системі FSC та корінних народів у новоприйнятому Законі суттєво різняться.</p> <p>FSC, адаптуючи означення ООН, визначає тубільні народи як людей і групи людей, які можна ідентифікувати або охарактеризувати наступним чином (https://uk.fsc.org/principle-3): Ключовою характеристикою Критерію є самоідентифікація</p>	<p>Національний стандарт лісоуправління FSC для України (FSC-STD-UKR-01.1-2024 v 1-1) визнає відсутність тубільного населення у країні. У 2021 році Верховна Рада прийняла Закон України "Про корінні народи України", який у преамбулі посилається, серед інших документів, на Декларацію ООН про права тубільного населення і племен. Однак означення тубільного населення у системі FSC та корінних народів у новоприйнятому Законі суттєво різняться.</p> <p>FSC, адаптуючи означення ООН, визначає тубільне населення як людей і групи людей, які можна ідентифікувати або охарактеризувати таким чином (https://ua.fsc.org/ua-en/forest-management-certification): Ключовою характеристикою</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>як тубільного народу на індивідуальному рівні та прийняття цієї людини спільнотою як її члена; Історична тяглість з доколоніальними та/або допереселенськими суспільствами; Тісний зв'язок з територіями та навколишніми природними ресурсами; Відмінні соціальні, економічні чи політичні системи; Відмінна мова, культура та вірування; Статус недомінантних групи у суспільстві; Прагнення зберігати та відтворювати середовище та системи своїх предків як самобутні народи та громади.</p> <p>Однак, означення, прийняте Верховною Радою, відрізняється від означення "тубільних народів", наданого FSC.</p>	<p>Критерію є самоідентифікація як тубільного населення на індивідуальному рівні та прийняття цієї людини спільнотою як її члена; Історична тяглість з доколоніальними та/або допереселенськими суспільствами; Тісний зв'язок з територіями та навколишніми природними ресурсами; Відмінні соціальні, економічні чи політичні системи; Відмінна мова, культура та вірування; Статус недомінантних груп у суспільстві; Прагнення зберігати та відтворювати середовище та системи своїх предків як самобутнє населення та громади.</p> <p>Однак, означення, прийняте Верховною Радою, відрізняється від означення</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>Так, Закон України визначає корінний народ як " автохтонна етнічна спільнота, яка сформувалася на території України, є носієм самобутньої мови і культури, має традиційні, соціальні, культурні або представницькі органи, самоусвідомлює себе корінним народом України, становить етнічну меншість у складі її населення і не має власного державного утворення за межами України" (частина 1 статті 1). Відповідно до цього Закону, корінні народи відрізняються від національних меншин тим, що етнічне походження національних меншин лежить за межами України. Відповідно до цього Закону, корінними народами України є кримські татари, караїми та кримчаки, які сформувались у Криму. У випадку України Національний стандарт FSC</p>	<p>"тубільного населення", наданого FSC. Так, Закон України визначає корінний народ як " автохтонна етнічна спільнота, яка сформувалася на території України, є носієм самобутньої мови і культури, має традиційні, соціальні, культурні або представницькі органи, самоусвідомлює себе корінним народом України, становить етнічну меншість у складі її населення і не має власного державного утворення за межами України" (частина 1 статті 1). Відповідно до цього Закону, корінні народи відрізняються від національних меншин тим, що етнічне походження національних меншин лежить за межами України. Відповідно до цього Закону, корінними народами України є кримські татари, караїми та кримчаки, які сформувались у Криму.</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>також враховує національне законодавство та означення корінних і тубільних народів. Хоча деякі етнічні групи, такі як кримські татари, караїми і кримчаки, визначені українським законодавством як корінні народи, вони не відповідають усім критеріям тубільних народів за стандартом FSC. Ці групи мають свої особливі мови та культури, але не є домінуючими групами суспільства:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вони ніколи не були завойовані чи колонізовані Україною - культурно та економічно вони мають дуже слабкі історичні зв'язки з лісами та лісовими ресурсами: у минулому ці групи були переважно зайняті у сільському господарстві, ремеслах, тваринництві, торгівлі та військовій справі. - Вони мають власну літературу, театр, кіно і т.д., що мають глибоке вікове коріння. Кримські 	<p>Для України Національний стандарт FSC також враховує національне законодавство та означення корінних народів і тубільного населення. Хоча деякі етнічні групи, такі, як кримські татари, караїми і кримчаки, визначені українським законодавством як корінні народи, вони не відповідають усім критеріям тубільного населення за стандартом FSC. Ці групи мають свої особливі мови та культури, і не є переважними групами суспільства, але:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вони ніколи не були завойовані чи колонізовані Україною; - культурно та економічно вони мають дуже слабкі історичні зв'язки з лісами та лісовими ресурсами: у минулому ці групи були переважно зайняті у сільському господарстві, ремеслах, тваринництві, торгівлі та військовій справі; - вони мають власну літературу, 	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Принято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>татари сповідують мусульманство, а караїми та кримчаки - іудаїзм.</p> <p>- Сьогодні вони інтегровані в українське суспільство та беруть активну участь у політичній, економічній, культурній та науковій сферах країни, наприклад, багато представників цих народів є відомими політиками, митцями, бізнесменами та науковцями.</p> <p>У результаті зроблено висновок, що Індикатор не може бути застосований.</p>	<p>театр, кіно тощо з глибоким віковим корінням. Кримські татари сповідують мусульманство, а караїми та кримчаки – іудаїзм, тобто глобальні релігії.</p> <p>- сьогодні вони інтегровані в українське суспільство та беруть активну участь у політичній, економічній, культурній та науковій сферах країни, наприклад, багато представників цих народів є відомими політиками, митцями, бізнесменами та науковцями.</p> <p>У результаті зроблено висновок, що цей індикатор не може бути застосований.</p>	
		43					
		44					
		45					
		46					
64, 65		47	<p>Місця збору грибів і ягід мають велике соціально-економічне значення, оскільки є</p>	<p>прийнято</p>	<p>Трапляються випадки конфліктів інтересів лісогосподарських підприємств і місцевих громад у лісових</p>	<p>Існують докази досить поширених конфліктів між лісогосподарськими підприємствами і місцевими</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			важливим джерелом доходу для місцевих жителів та джерелом надходжень до бюджетів місцевих громад. Тому лісове господарство має вестись у спосіб, що забезпечує збереження лісів, важливих для громад. Визначити ризик як істотний		<p>регіонах України – у Карпатах та на Поліссі. Такі конфліктні ситуації виникають через ігнорування громадянських прав місцевих громад. Це може стосуватись обмеження доступу до лісів, збирання грибів і ягід для власних потреб, проведення рубок поблизу сіл, пошкодження сільських доріг лісовозами, сходження зсувів або селів на село у результаті порушення природоохоронного законодавства під час проведення лісгосподарських заходів тощо. Конфлікти виникають у результаті завданих збитків громадам. Такі ситуації найчастіше виникають через недостатнє або невчасне поінформування місцевих громад про плановані лісгосподарські заходи, через відсутність попередньої соціальної оцінки впливу на громаду та незалученість громад до процесів планування,</p>	<p>громадами у лісових регіонах України – у Карпатах та на Поліссі. Такі конфліктні ситуації виникають через ігнорування прав місцевих громад. Це може стосуватись обмеження доступу до лісів, збирання грибів і ягід для власних потреб, проведення рубок поблизу сіл, пошкодження сільських доріг лісовозами, сходження зсувів або селів на село у результаті порушення природоохоронного законодавства під час проведення лісгосподарських заходів тощо. Конфлікти виникають у результаті збитків, завданих громадам. Такі ситуації найчастіше виникають через незнання місцевими громадами своїх прав, недостатнє або невчасне поінформування місцевих громад про плановані лісгосподарські заходи, через відсутність попередньої соціальної оцінки впливу на</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					передбачені законодавством, або через порушення природоохоронного законодавства та попередньої оцінки впливу на довкілля планованих заходів у лісі. У переважній більшості випадків такі протистояння закінчуються на користь громад.	громаду та незалученість громад до процесів планування, передбачених законодавством, або через порушення природоохоронного законодавства та попередньої оцінки впливу на довкілля планованих заходів у лісі. У переважній більшості випадків такі протистояння закінчуються на користь громад у сертифікованих лісгоспах.	
		47	Сторінка 64, пункт 107. Ризик має бути істотним. Після укрупнення реально вплив має хіба ОТГ, а люди на місцях не можуть вплинути навіть коли незадоволені	прий ято	Трапляються випадки конфліктів інтересів лісогосподарських підприємств і місцевих громад у лісових регіонах України – у Карпатах та на Поліссі. Такі конфліктні ситуації виникають через ігнорування громадянських прав місцевих громад. Це може стосуватись обмеження доступу до лісів, збирання грибів і ягід для власних потреб, проведення рубок поблизу сіл, пошкодження сільських доріг лісовозами, сходження зсувів	Існують докази досить поширених конфліктів між лісогосподарськими підприємствами і місцевими громадами у лісових регіонах України – у Карпатах та на Поліссі. Такі конфліктні ситуації виникають через ігнорування громадянських прав місцевих громад. Це може стосуватись обмеження доступу до лісів, збирання грибів і ягід для власних потреб, проведення рубок поблизу сіл, пошкодження сільських доріг лісовозами,	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>або селів на село у результаті порушення природоохоронного законодавства під час проведення лісогосподарських заходів тощо. Конфлікти виникають у результаті завданих збитків громадам. Такі ситуації найчастіше виникають через недостатнє або невчасне поінформування місцевих громад про плановані лісогосподарські заходи, через відсутність попередньої соціальної оцінки впливу на громаду та незалученість громад до процесів планування, передбачені законодавством, або через порушення природоохоронного законодавства та попередньої оцінки впливу на довкілля планованих заходів у лісі. У переважній більшості випадків такі протистояння закінчуються на користь громад.</p>	<p>сходження зсувів або селів на село у результаті порушення природоохоронного законодавства під час проведення лісогосподарських заходів тощо. Конфлікти виникають у результаті завданих збитків громадам. Такі ситуації найчастіше виникають через незнання місцевими громадами своїх прав, недостатнє або невчасне поінформування місцевих громад про плановані лісогосподарські заходи, через відсутність попередньої соціальної оцінки впливу на громаду та незалученість громад до процесів планування, передбачені законодавством, або через порушення природоохоронного законодавства та попередньої оцінки впливу на довкілля планованих заходів у лісі. У переважній більшості випадків такі протистояння закінчуються</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
						на користь громад у сертифікованих лісгоспах	
		48					
68		49	забезпечення в деревині потреб населення, бюджетних установ, соціальної сфери, національної безпеки та оборони, подолання наслідків надзвичайних ситуацій, стихійних лих можливе за прямими або тендерними договорами, зокрема, в частині виконання законів України «Про оборонні закупівлі». (зміна) ДП «Ліси України», що є найбільшим продавцем деревини в Україні, декларує відсутність прямих договорів з реалізації деревини, а на торги виставляється вся деревина, яку	прий ято	Впровадження системи електронного обліку деревини, адміністрованої ДП «ЛІАЦ», суттєво підвищило ефективність контролю транспортування лісопродукції. Завдяки онлайн-сервісу open.ukrforest.com, можна відстежувати легальність походження деревини на всіх етапах – від рубки до доставки покупцеві – через унікальні бирки, товарно-транспортні накладні (ТТН-ліс) та реєстраційні номери автомобілів. Унікальні бирки містять детальну інформацію про продавця та розмірно-якісні характеристики деревини, а ТТН-ліс дозволяє виявити місце завантаження і розвантаження та номер дозвільного документа, що також забезпечує можливість ідентифікувати	Впровадження системи електронного обліку деревини, адміністрованої ДП «ЛІАЦ», підвищило ефективність контролю транспортування лісопродукції. Завдяки онлайн-сервісу open.ukrforest.com, можна відстежувати легальність походження деревини на всіх етапах – від рубки до доставки покупцеві – через унікальні бирки, товарно-транспортні накладні (ТТН-ліс) та реєстраційні номери автомобілів. Унікальні бирки містять детальну інформацію про продавця та розмірно-якісні характеристики деревини, а ТТН-ліс дозволяє виявити місце завантаження і розвантаження та номер дозвільного документа, що також забезпечує можливість ідентифікувати	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>підприємство планує заготовити у наступному кварталі, крім деревини для потреб населення, бюджетних установ та організацій, соціальної сфери, національної безпеки та оборони, деревини для подолання наслідків надзвичайних ситуацій, стихійних лих, використання якої передбачено в частині виконання законів України «Про оборонні закупівлі», «Про публічні закупівлі».</p>		<p>ділянку лісу, де була заготовлена деревина. Для унеможливлення багаторазового транспортування однієї партії деревини за однією ТТН-ліс впроваджено підв'язування фото завантаженої деревини та державного номеру транспортного засобу, що зберігаються у системі протягом чотирнадцяти днів. Це забезпечує додатковий рівень прозорості та мінімізує ризики зловживань у сфері транспортування. Однак проблема незаконних рубок і обігу незаконно заготовленої деревини все ще залишається актуальною. За свідченнями джерел, в т.ч. реєстру судових рішень, були зафіксовані випадки порушень при транспортуванні деревини автомобільним транспортом, коли перевезення відбувалось без наявності належних</p>	<p>ділянку лісу, де була заготовлена деревина. Для унеможливлення багаторазового транспортування однієї партії деревини за однією ТТН-ліс впроваджено підв'язування фото завантаженої деревини та державного номеру транспортного засобу, що зберігаються у системі протягом чотирнадцяти днів. Це забезпечує додатковий рівень прозорості та мінімізує ризики зловживань у сфері транспортування. Однак проблема незаконних рубок і обігу незаконно заготовленої деревини все ще залишається актуальною. За свідченнями джерел, в т.ч. реєстру судових рішень, були зафіксовані випадки порушень при транспортуванні деревини автомобільним транспортом, коли перевезення відбувалось без наявності належних</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>супровідних документів.</p> <p>Реалізація деревини в круглому вигляді згідно з законодавством має здійснюватися через електронні аукціони, що гарантує прозорість операцій. Після завершення аукціону покупець отримує аукціонне свідоцтво, яке слугує підставою для укладення договору купівлі-продажу. У результаті покупець отримує належну документацію, що підтверджує якісні та кількісні характеристики товару, включаючи товарно-транспортні накладні (ТТН-ліс) та інші супровідні документи на вимогу. Щоб уникнути відвантаження деревини, яка не відповідає договірним умовам, товарно-сировинні біржі можуть контролювати процес передачі лісопродукції покупцю. ДП "Ліси України", що є найбільшим продавцем</p>	<p>супровідних документів.</p> <p>Реалізація деревини в круглому вигляді згідно з законодавством має здійснюватися через електронні аукціони, з метою гарантування прозорості. Після завершення аукціону покупець отримує аукціонне свідоцтво, яке слугує підставою для укладення договору купівлі-продажу. Під час отримання товару покупець отримує належну документацію, що підтверджує його якісні та кількісні характеристики, включаючи товарно-транспортні накладні (ТТН-ліс) та інші супровідні документи на вимогу. Щоб уникнути відвантаження деревини, яка не відповідає договірним умовам, товарно-сировинні біржі можуть контролювати процес передачі лісопродукції покупцю. Однак, біржові торги, через наявність корупційних ризиків, не можуть</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>деревини в Україні, декларує відсутність прямих договорів з реалізації деревини, а на торги виставляється вся деревина, яку підприємство планує заготовити у наступному кварталі. Для підприємств іншого відомчого підпорядкування та комунальних підприємств реалізація лісопродукції на торгах також має обов'язковий характер, однак вказані вимоги закону можуть ними ігноруватися, а деревина реалізовуватися за прямими договорами. Так, протягом 2022-2023 рр. були зафіксовані випадки коли частина необробленої деревини реалізувалась поза біржовими торгами.</p> <p>Перевезення виробів із деревини і потенційне перевезення продукції виробленої із незаконно заготовленої деревини (без</p>	<p>гарантувати прозорість усіх операцій.</p> <p>ДП “Ліси України”, що є найбільшим продавцем деревини в Україні, декларує відсутність прямих договорів з реалізації деревини, а на торги виставляється вся деревина, яку підприємство планує заготовити у наступному кварталі, крім деревини для потреб населення, бюджетних установ та організацій, соціальної сфери, національної безпеки та оборони, деревини для подолання наслідків надзвичайних ситуацій, стихійних лих, використання якої передбачено в в частині виконання законів України «Про оборонні закупівлі», «Про публічні закупівлі». Для підприємств іншого відомчого підпорядкування та комунальних підприємств реалізація лісопродукції на</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					товарно супровідних документів) майже неможливо контролювати через епізодичний характер контролю на магістральних дорогах країни.	торгах також має обов'язковий характер, однак вказані вимоги закону можуть ними ігноруватися, а деревина реалізовуватися за прямими договорами. Так, протягом 2022-2023 рр. було зафіксовано випадки коли частина необробленої деревини реалізувалась поза біржовими торгами. Перевезення виробів із деревини і потенційне перевезення продукції виробленої із незаконно заготовленої деревини (без товарно супровідних документів) майже неможливо контролювати через епізодичний характер контролю на магістральних дорогах країни.	
		49	Електронний облік не суттєво підвищує ефективність контролю транспортування продукції.	приймає	Впровадження системи електронного обліку деревини, адміністрованої ДП "ЛІАЦ", суттєво підвищило ефективність контролю	Впровадження системи електронного обліку деревини, адміністрованої ДП "ЛІАЦ", підвищило ефективність контролю транспортування	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Принято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>Хоча законодавством передбачена торгівля через біржі, але вони не гарантують прозорість усіх операцій через корупційні ризики, зазначені у зауваженнях до індикатора 8. Окрім того, спірним є визнання деревини біржовим товаром.</p> <p>Пропоную у першому абзаці видалити слово «суттєво».</p>		<p>транспортування лісопродукції. Завдяки онлайн-сервісу open.ukrforest.com, можна відстежувати легальність походження деревини на всіх етапах – від рубки до доставки покупцеві – через унікальні бирки, товарно-транспортні накладні (ТТН-ліс) та реєстраційні номери автомобілів. Унікальні бирки містять детальну інформацію про продавця та розмірно-якісні характеристики деревини, а ТТН-ліс дозволяє виявити місце завантаження і розвантаження та номер дозвільного документа, що також забезпечує можливість ідентифікувати ділянку лісу, де була заготовлена деревина. Для унеможливлення багаторазового транспортування однієї партії деревини за однією ТТН-ліс впроваджено підв'язування фото завантаженої деревини та</p>	<p>лісопродукції. Завдяки онлайн-сервісу open.ukrforest.com, можна відстежувати легальність походження деревини на всіх етапах – від рубки до доставки покупцеві – через унікальні бирки, товарно-транспортні накладні (ТТН-ліс) та реєстраційні номери автомобілів. Унікальні бирки містять детальну інформацію про продавця та розмірно-якісні характеристики деревини, а ТТН-ліс дозволяє виявити місце завантаження і розвантаження та номер дозвільного документа, що також забезпечує можливість ідентифікувати ділянку лісу, де була заготовлена деревина. Для унеможливлення багаторазового транспортування однієї партії деревини за однією ТТН-ліс впроваджено підв'язування фото завантаженої деревини та</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>державного номеру транспортного засобу, що зберігаються у системі протягом чотирнадцяти днів. Це забезпечує додатковий рівень прозорості та мінімізує ризики зловживань у сфері транспортування. Однак проблема незаконних рубок і обігу незаконно заготовленої деревини все ще залишається актуальною. За свідченнями джерел, в т.ч. реєстру судових рішень, були зафіксовані випадки порушень при транспортуванні деревини автомобільним транспортом, коли перевезення відбувалось без наявності належних супровідних документів.</p> <p>Реалізація деревини в круглому вигляді згідно з законодавством має здійснюватися через електронні аукціони, що гарантує прозорість операцій. Після завершення аукціону</p>	<p>державного номеру транспортного засобу, що зберігаються у системі протягом чотирнадцяти днів. Це забезпечує додатковий рівень прозорості та мінімізує ризики зловживань у сфері транспортування. Однак проблема незаконних рубок і обігу незаконно заготовленої деревини все ще залишається актуальною. За свідченнями джерел, в т.ч. реєстру судових рішень, були зафіксовані випадки порушень при транспортуванні деревини автомобільним транспортом, коли перевезення відбувалось без наявності належних супровідних документів.</p> <p>Реалізація деревини в круглому вигляді згідно з законодавством має здійснюватися через електронні аукціони, що мало би гарантувати прозорість операцій. Після завершення</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>покупець отримує аукціонне свідоцтво, яке слугує підставою для укладення договору купівлі-продажу. У результаті покупець отримує належну документацію, що підтверджує якісні та кількісні характеристики товару, включаючи товарно-транспортні накладні (ТТН-ліс) та інші супровідні документи на вимогу. Щоб уникнути відвантаження деревини, яка не відповідає договірним умовам, товарно-сировинні біржі можуть контролювати процес передачі лісопродукції покупцю. ДП "Ліси України", що є найбільшим продавцем деревини в Україні, декларує відсутність прямих договорів з реалізації деревини, а на торги виставляється вся деревина, яку підприємство планує заготовити у наступному кварталі. Для підприємств іншого відомчого</p>	<p>аукціону покупець отримує аукціонне свідоцтво, яке слугує підставою для укладення договору купівлі-продажу. У результаті покупець отримує належну документацію, що підтверджує якісні та кількісні характеристики товару, включно із товарно-транспортними накладними (ТТН-ліс), та інші супровідні документи на вимогу. Щоби уникнути відвантаження деревини, яка не відповідає договірним умовам, товарно-сировинні біржі можуть контролювати процес передачі лісопродукції покупцю. Однак і самі біржові торги через наявність корупційних ризиків також не гарантують прозорість усіх операцій. ДП "Ліси України", яке є найбільшим продавцем деревини в Україні, декларує відсутність прямих договорів з реалізації деревини, а на торги виставляється вся деревина,</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>підпорядкування та комунальних підприємств реалізація лісопродукції на торгах також має обов'язковий характер, однак вказані вимоги закону можуть ними ігноруватися, а деревина реалізовуватися за прямими договорами. Так, вродовж 2022-2023 рр. були зафіксовані випадки коли частина необробленої деревини реалізувалась поза біржовими торгами.</p> <p>Перевезення виробів із деревини і потенційне перевезення продукції виробленої із незаконно заготовленої деревини (без товарно супровідних документів) майже неможливо контролювати через епізодичний характер контролю на магістральних дорогах країни.</p>	<p>яку підприємство планує заготовити у наступному кварталі, крім деревини для потреб населення, бюджетних установ та організацій, соціальної сфери, національної безпеки та оборони, деревини для подолання наслідків надзвичайних ситуацій, стихійних лих, використання якої передбачено в частині виконання законів України «Про оборонні закупівлі», «Про публічні закупівлі». Для підприємств іншого відомчого підпорядкування та комунальних підприємств реалізація лісопродукції на торгах також має обов'язковий характер, однак вказані вимоги закону можуть ними ігноруватися, а деревина реалізовуватися за прямими договорами. Так, протягом 2022-2023 рр. були зафіксовані випадки, коли частина необробленої деревини</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
						<p>реалізувалась поза біржовими торгами. Перевезення виробів із деревини і потенційне перевезення продукції виробленої із незаконно заготовленої деревини (без товарно супровідних документів) майже неможливо контролювати через епізодичний характер контролю на магістральних дорогах країни.</p>	
		49	<p>Пропоную перше речення другого абзацу викласти в редакції: Реалізація деревини в круглому вигляді згідно з законодавством має здійснюватися через електронні аукціони, що як передбачалося, гарантувало б прозорість операцій. В кінці другого абзацу додати речення: Однак і самі біржові торги через</p>	прийн ято	<p>Впровадження системи електронного обліку деревини, адміністрованої ДП “ЛІАЦ”, суттєво підвищило ефективність контролю транспортування лісопродукції. Завдяки онлайн-сервісу open.ukrforest.com, можна відстежувати легальність походження деревини на всіх етапах – від рубки до доставки покупцеві – через унікальні бирки, товарно-транспортні накладні (ТТН-ліс) та</p>	<p>Впровадження системи електронного обліку деревини, адміністрованої ДП “ЛІАЦ”, підвищило ефективність контролю транспортування лісопродукції. Завдяки онлайн-сервісу open.ukrforest.com, можна відстежувати легальність походження деревини на всіх етапах – від рубки до доставки покупцеві – через унікальні бирки, товарно-транспортні накладні (ТТН-ліс) та</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			наявність корупційних ризиків також не гарантують прозорість усіх операцій.		реєстраційні номери автомобілів. Унікальні бирки містять детальну інформацію про продавця та розмірно-якісні характеристики деревини, а ТТН-ліс дозволяє виявити місце завантаження і розвантаження та номер дозвільного документа, що також забезпечує можливість ідентифікувати ділянку лісу, де була заготовлена деревина. Для унеможливлення багаторазового транспортування однієї партії деревини за однією ТТН-ліс впроваджено підв'язування фото завантаженої деревини та державного номеру транспортного засобу, що зберігаються у системі протягом чотирнадцяти днів. Це забезпечує додатковий рівень прозорості та мінімізує ризики зловживань у сфері транспортування. Однак проблема незаконних рубок і	реєстраційні номери автомобілів. Унікальні бирки містять детальну інформацію про продавця та розмірно-якісні характеристики деревини, а ТТН-ліс дозволяє виявити місце завантаження і розвантаження та номер дозвільного документа, що також забезпечує можливість ідентифікувати ділянку лісу, де була заготовлена деревина. Для унеможливлення багаторазового транспортування однієї партії деревини за однією ТТН-ліс впроваджено підв'язування фото завантаженої деревини та державного номеру транспортного засобу, що зберігаються у системі протягом чотирнадцяти днів. Це забезпечує додатковий рівень прозорості та мінімізує ризики зловживань у сфері транспортування. Однак проблема незаконних рубок і	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>обігу незаконно заготовленої деревини все ще залишається актуальною. За свідченнями джерел, в т.ч. реєстру судових рішень, були зафіксовані випадки порушень при транспортуванні деревини автомобільним транспортом, коли перевезення відбувалось без наявності належних супровідних документів.</p> <p>Реалізація деревини в круглому вигляді згідно з законодавством має здійснюватися через електронні аукціони, що гарантує прозорість операцій. Після завершення аукціону покупець отримує аукціонне свідоцтво, яке слугує підставою для укладення договору купівлі-продажу. У результаті покупець отримує належну документацію, що підтверджує якісні та кількісні характеристики товару, включаючи товарно-транспортні</p>	<p>обігу незаконно заготовленої деревини все ще залишається актуальною. За свідченнями джерел, в т.ч. реєстру судових рішень, були зафіксовані випадки порушень при транспортуванні деревини автомобільним транспортом, коли перевезення відбувалось без наявності належних супровідних документів.</p> <p>Реалізація деревини в круглому вигляді згідно з законодавством має здійснюватися через електронні аукціони, що мало би гарантувати прозорість операцій. Після завершення аукціону покупець отримує аукціонне свідоцтво, яке слугує підставою для укладення договору купівлі-продажу. У результаті покупець отримує належну документацію, що підтверджує якісні та кількісні характеристики товару, включно із товарно-транспортними</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>накладні (ТТН-ліс) та інші супровідні документи на вимогу. Щоб уникнути відвантаження деревини, яка не відповідає договірним умовам, товарно-сировинні біржі можуть контролювати процес передачі лісопродукції покупцю. ДП “Ліси України”, що є найбільшим продавцем деревини в Україні, декларує відсутність прямих договорів з реалізації деревини, а на торги виставляється вся деревина, яку підприємство планує заготовити у наступному кварталі. Для підприємств іншого відомчого підпорядкування та комунальних підприємств реалізація лісопродукції на торгах також має обов'язковий характер, однак вказані вимоги закону можуть ними ігноруватися, а деревина реалізовуватися за прямими договорами. Так, вродовж</p>	<p>накладними (ТТН-ліс), та інші супровідні документи на вимогу. Щоби уникнути відвантаження деревини, яка не відповідає договірним умовам, товарно-сировинні біржі можуть контролювати процес передачі лісопродукції покупцю. Однак і самі біржові торги через наявність корупційних ризиків також не гарантують прозорість усіх операцій. ДП “Ліси України”, яке є найбільшим продавцем деревини в Україні, декларує відсутність прямих договорів з реалізації деревини, а на торги виставляється вся деревина, яку підприємство планує заготовити у наступному кварталі, крім деревини для потреб населення, бюджетних установ та організацій, соціальної сфери, національної безпеки та оборони, деревини для подолання наслідків надзвичайних ситуацій,</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>2022-2023 рр. були зафіксовані випадки коли частина необробленої деревини реалізувалась поза біржовими торгами.</p> <p>Перевезення виробів із деревини і потенційне перевезення продукції виробленої із незаконно заготовленої деревини (без товарно супровідних документів) майже неможливо контролювати через епізодичний характер контролю на магістральних дорогах країни.</p>	<p>стихійних лих, використання якої передбачено в частині виконання законів України «Про оборонні закупівлі», «Про публічні закупівлі». Для підприємств іншого відомчого підпорядкування та комунальних підприємств реалізація лісопродукції на торгах також має обов'язковий характер, однак вказані вимоги закону можуть ними ігноруватися, а деревина реалізовуватися за прямими договорами. Так, протягом 2022-2023 рр. були зафіксовані випадки, коли частина необробленої деревини реалізувалась поза біржовими торгами.</p> <p>Перевезення виробів із деревини і потенційне перевезення продукції виробленої із незаконно заготовленої деревини (без товарно супровідних документів) майже неможливо</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
						контролювати через епізодичний характер контролю на магістральних дорогах країни.	
		50	Уточнити щодо термінів заборони експорту необробленої деревини	прийнято	<p>Розділ "Опис законодавчих вимог": Згідно з Постановою КМУ Про застосування заборони ввезення товарів з Російської Федерації, від 9 квітня 2022 р. № 426 заборонено ввезення на митну територію України в митному режимі імпорту товарів з Російської Федерації. Згідно з Законом України "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів" діє заборона на експорт необроблених лісоматеріалів/сирих лісоматеріалів (код HS 4403) (заборонено на 10 років з 1 листопада 2015 року, а сосни з 1 січня 2017 року).</p>	<p>Розділ "Опис законодавчих вимог": Згідно з Постановою КМУ Про застосування заборони ввезення товарів з Російської Федерації, від 9 квітня 2022 р. № 426 заборонено ввезення на митну територію України в митному режимі імпорту товарів з Російської Федерації. Згідно з Законом України "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів" діє заборона на експорт необроблених лісоматеріалів/сирих лісоматеріалів (код HS 4403) (заборонено на 10 років з 1 листопада 2015 року, а сосни з 1 січня 2017 року). Після 1</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>Діє заборона на експорт лісоматеріалів (код HS 4407) з таких цінних деревних видів [2, ст.2, 21]: акація (Robinia spp.), черемхи (Sorbus torminalis), вишні (Cerasus spp.), груша (Pyrus spp.), горіх (Juglans spp.), каштан (Castanea spp.), тис звичайний (Taxus baccata), черешня (Cerasus avium), явір (Acer pseudoplatanus) та ялівець (Juniperus spp.). Також заборонена заготівля видів, занесених до Червоної книги України.</p> <p>Згідно з постановою КМУ «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2024 рік» від 27 грудня 2023 р. № 1402 вироби з деревини не підлягають ліцензуванню, за винятком категорій деревина паливна у вигляді колод, полін, сучків, хмизу гілок або аналогічних формах; тріска або стружка деревна, (коди згідно з УКТ ЗЕД 4401 11 00 00, 4401 12 00</p>	<p>листопада 2025 р ситуація із дією мораторію (крім соснових лісоматеріалів) залишається невизначеною, і потребуватиме уточнення.</p> <p>Діє заборона на експорт лісоматеріалів (код HS 4407) з таких цінних деревних видів [2, ст.2, 21]: акація (Robinia spp.), черемхи (Sorbus torminalis), вишні (Cerasus spp.), груша (Pyrus spp.), горіх (Juglans spp.), каштан (Castanea spp.), тис звичайний (Taxus baccata), черешня (Cerasus avium), явір (Acer pseudoplatanus) та ялівець (Juniperus spp.). Також заборонена заготівля видів, занесених до Червоної книги України.</p> <p>Згідно з постановою КМУ «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2024 рік» від 27 грудня 2023 р. № 1402 вироби з деревини не підлягають ліцензуванню, за винятком категорій деревина</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					00, 4401 21 00 00, 4401 22 00 00), для яких встановлено квоти «0 тонн» для експорту.	паливна у вигляді колод, полін, сучків, хмизу гілок або аналогічних формах; тріска або стружка деревна, (коди згідно з УКТ ЗЕД 4401 11 00 00, 4401 12 00 00, 4401 21 00 00, 4401 22 00 00), для яких встановлено квоти «0 тонн» для експорту.	
		51					
		52	Уточнити щодо переліку лісоматеріалів, що потребують сертифікатів.	прийнято	<p>Розділ "Опис законодавчих вимог": Експорт та імпорт виробів з деревини в Україні регулюється національним законодавством, яке включає Митний кодекс України, Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність", а також спеціальним законом "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів". Згідно з Митним кодексом (ст. 246) метою митного</p>	<p>Розділ "Опис законодавчих вимог": Експорт та імпорт виробів з деревини в Україні регулюється національним законодавством, яке включає Митний кодекс України, Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність", а також спеціальним законом "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів". Згідно з Митним кодексом (ст. 246) метою митного</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>оформлення є контроль за дотриманням законодавства щодо переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон та забезпечення статистичного обліку.</p> <p>Для митного оформлення (ст. 355) необхідне надання документів (у паперові або електронній формі), що підтверджують право на перевезення, митний статус товарів, їх кількість, якість, вартість і походження.</p> <p>Обов'язковими є транспортні, комерційні, дозвільні документи, а також відомості про вантаж (найменування, кількість, вага, упаковка). Конкретний перелік документів залежить від виду транспорту. Обов'язковим є подання документів, що підтверджують дотримання законодавчих заборон та обмежень на ввезення товарів, включаючи сертифікати, дозволи та інші документи,</p>	<p>оформлення є контроль за дотриманням законодавства щодо переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон та забезпечення статистичного обліку.</p> <p>Для митного оформлення (ст. 355) необхідне надання документів (у паперові або електронній формі), що підтверджують право на перевезення, митний статус товарів, їх кількість, якість, вартість і походження.</p> <p>Обов'язковими є транспортні, комерційні, дозвільні документи, а також відомості про вантаж (найменування, кількість, вага, упаковка). Конкретний перелік документів залежить від виду транспорту. Обов'язковим є подання документів, що підтверджують дотримання законодавчих заборон та обмежень на ввезення товарів, включаючи сертифікати, дозволи та інші документи,</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>необхідні для митного оформлення. Не можуть бути пропущені через митний кордон України, серед іншого, товари, переміщення яких заборонено законом або міжнародними договорами України (Ст. 196), на окремі товари встановлюються обмеження щодо їх переміщення через митний кордон України (Ст. 197). Згідно з Законом України “Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів” експорт лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів допускається за наявності сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів, за винятком заборонених до експорту категорій :</p>	<p>необхідні для митного оформлення. Не можуть бути пропущені через митний кордон України, серед іншого, товари, переміщення яких заборонено законом або міжнародними договорами України (Ст. 196), на окремі товари встановлюються обмеження щодо їх переміщення через митний кордон України (Ст. 197). Згідно з Законом України “Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів” експорт лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів допускається за наявності сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів, за винятком заборонених до експорту категорій :</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>необроблених лісоматеріалів/сирих лісоматеріалів (код HS 4403) , та лісоматеріалів (код HS 4407) з цінних деревних видів : акація (Robinia spp.), черемхи (Sorbus torminalis), вишні (Cerasus spp.), груша (Pyrus spp.), горіх (Juglans spp.), каштан (Castanea spp.), тис звичайний (Taxus baccata), черешня (Cerasus avium), явір (Acer pseudoplatanus) та ялівець (Juniperus spp.).</p> <p>Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 483 від 12 травня 2023року (Про реалізацію експериментального проекту щодо видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка) та сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів в електронній формі) починаючи з 01.10.2023 р. сертифікат про походження</p>	<p>необроблених лісоматеріалів/сирих лісоматеріалів (код HS 4403) , та лісоматеріалів (код HS 4407) з цінних деревних видів : акація (Robinia spp.), черемхи (Sorbus torminalis), вишні (Cerasus spp.), груша (Pyrus spp.), горіх (Juglans spp.), каштан (Castanea spp.), тис ягідний (Taxus baccata), черешня (Cerasus avium), явір (Acer pseudoplatanus) та ялівець (Juniperus spp.).</p> <p>Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 483 від 12 травня 2023року (Про реалізацію експериментального проекту щодо видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка) та сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів в електронній формі) починаючи з 01.10.2023 р. сертифікат про походження</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів видається в електронній формі як публічна послуга через платформу “ЕкоСистема” або Портал Дія. До заяви додаються документи, що підтверджують відповідність лісопродукції умовам експорту. Серед них договір купівлі-продажу, рахунки-фактури (інвойси), специфікація на партію із зазначенням коду товару згідно з УКТЗЕД, товарно-транспортна або залізнична накладна, ТТН-ліс чи лісорубний квиток (для постійних лісокористувачів). Якщо експортер не є первинним отримувачем лісоматеріалів, додаються документи, що підтверджують весь ланцюг руху продукції з місця заготівлі до експортера. У разі імпорту продукції подаються митна декларація, міжнародна товарно-транспортна накладна</p>	<p>лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів (товарні позиції УКТ ЗЕД: 4401 10 00 00, 4401 21 00 00, 4401 22 00 00, 4403, 4404, 4406, 4407) видається в електронній формі як публічна послуга через платформу “ЕкоСистема” або Портал Дія. До заяви додаються документи, що підтверджують відповідність лісопродукції умовам експорту. Серед них договір купівлі-продажу, рахунки-фактури (інвойси), специфікація на партію із зазначенням коду товару згідно з УКТЗЕД, товарно-транспортна або залізнична накладна, ТТН-ліс чи лісорубний квиток (для постійних лісокористувачів). Якщо експортер не є первинним отримувачем лісоматеріалів, додаються документи, що підтверджують весь ланцюг руху продукції з місця заготівлі до експортера. У разі імпорту</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>(CMR) або залізнична накладна зі специфікацією. Заявник несе відповідальність за достовірність поданих даних. Згідно з Постановою КМУ «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2024 рік» встановлено обсяг квоти «0 тонн» для експорту наступних товарів: «деревина паливна у вигляді колод, полін, сучків, хмизу гілок або аналогічних формах; тріска або стружка деревна», що класифікуються за кодами згідно з УКТ ЗЕД 4401 11 00 00, 4401 12 00 00, 4401 21 00 00, 4401 22 00 00., решта виробів з деревини не підлягає ліцензуванню.</p>	<p>продукції подаються митна декларація, міжнародна товарно-транспортна накладна (CMR) або залізнична накладна зі специфікацією. Заявник несе відповідальність за достовірність поданих даних. Згідно з Постановою КМУ «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2024 рік» встановлено обсяг квоти «0 тонн» для експорту наступних товарів: «деревина паливна у вигляді колод, полін, сучків, хмизу гілок або аналогічних формах; тріска або стружка деревна», що класифікуються за кодами згідно з УКТ ЗЕД 4401 11 00 00, 4401 12 00 00, 4401 21 00 00, 4401 22 00 00., решта виробів з деревини не підлягає ліцензуванню.</p>	
		53					
		54					
		55					
		56					

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
		57	<p>У визначенні «деградація» з FSC-PRO-60-006b V2-0 зазначено, що використовується підхід, включений до EUDR та надано чітке формулювання, що це «Structural changes to forest cover, taking the form of the conversion of:</p> <p>a) primary forests or naturally regenerating forests into plantation forests or into other wooded land; or</p> <p>b) primary forests into planted forests», так як і в EUDR. Однак не зрозуміло, що ж тоді таке «деградація природних лісів», так як у визначенні природних лісів все змішано: це перетворення чого у що? Які критерії? Що саме має</p>	частк.			<p>Зауваження враховано частково: Щодо зауважень 1 і 2, то Natural forests, primary forests - не дорівнює "природні ліси" згідно з означеннями, прийнятими у документах, що використовуються за нормативну базу проведеного оцінювання. За прийнятим у ЄС означенням, primary forests - це "відносно недоторканий природний ліс, який залишався практично не зміненим людською діяльністю протягом останніх 60-80 років" (Relatively intact natural forest which has remained essentially unmodified by human activity for the past 60-80 years, http://europa.eu.int/comm/</p>

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>перевірятися згідно контрольних заходів «Аналіз даних дистанційного зондування та інших надійних джерел для підтвердження того, що лісокористувач не має ділянок, на яких відбулася деградація лісів після 31 грудня 2020 року»?</p> <p>Це важливо, бо «деградація» буде розглядатися при визначенні ризику країни згідно EUDR.</p> <p>1. Конкретизувати, перетворення чого у що є «деградацією природних лісів» в умовах України, якщо ця «деградація» згідно визначення EUDR.</p> <p>2. Якщо це якась інша «деградація», то пояснити, що мається на увазі. Бо пошкодження</p>				<p>dg08/forests/en/en4_6.htm та http://europa.eu.int/comm/development/forests/en/en4_6.htm). Терміни Primary forests, Naturally regenerating forests, Planted forests, Plantation forests вжито згідно означень, поданих у FSC-PRO-60-006b V2-0 EN та FAO Terms and Definitions of FRA (https://openknowledge.fao.org/server/api/core/bitstreams/a6e225da-4a31-4e06-818d-ca3aeaddfd635/content). Аналогічно і з терміном Forest Degradation. Щодо зауваження 3, то Заходи зменшення ризиків (ЗЗР) для індикатора 57 доповнено, див. відповідний розділ нижче.</p>

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Принято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			через видобуток бурштину скоріше можна віднести до індикатора 56. Пошкодження внаслідок бойових дій можна вважати перетворенням у other wooded land (згідно визначення цього значення у EUDR). А якщо буквально розуміти пункт а) primary forests or naturally regenerating forests into plantation forests or into other wooded land , то це може бути створення монокультур дуба червоного після вирубки будь-якого насадження природного походження. 3. Конкретизувати контрольні заходи.				
		58	Важливо не лише виявляти ОЦЗ, а й розробляти заходи з менеджменту і	частк.			Виявлення ОЦЗ та розроблення стратегій і заходів з менеджменту і моніторингу не є

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	Пр ий ня т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>моніторингу. Доповнити розділ “Заходи зі зниження ризиків” для підконтрольної Україні території такими пунктами:</p> <p>Розробка та виконання утримувачами сертифікатів стратегій господарювання та заходів, які мають на меті підтримку та/або збагачення визначених ОЦЗ та підтримку пов’язаних з ними ОЦЗТ.</p> <p>Проведення утримувачами сертифікатів періодичного моніторингу для оцінювання змін стану ОЦЗ та адаптація власних стратегій господарювання для забезпечення</p>				<p>завданням розробки даного документу (НОР). Згідно з формулюванням індикатора 58, оцінюється факт ідентифікації (наявності) ОЦЗ 1 на оцінюваній території, а також те, чи становить господарська діяльність загрозу для ОЦЗ 1. НОР має на меті оцінювання індикаторів для будь-якого лісогосподарського суб'єкту в країні, а не лише для сертифікованих лісогосподарських підприємств та/або інших утримувачів сертифікатів FSC, тому ми вважаємо недоцільним звуження сфери застосування до сертифікованих підприємств. Однак, Ваш коментар вважаємо</p>

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частково	Старий текст	Новий текст	Коментар
			ефективної охорони таких цінностей.				слухним і його частково враховано для всіх лісокористувачів у змінених ЗЗР.
		59					
82		60	<p>Важливо не лише виявляти ОЦЗ, а й розробляти заходи з менеджменту і моніторингу. Доповнити розділ “Заходи зі зниження ризиків” для підконтрольної Україні території такими пунктами:</p> <p>Розробка та виконання утримувачами сертифікатів стратегій господарювання та заходів, які мають на меті підтримку та/або збагачення визначених ОЦЗ та підтримку пов’язаних з ними ОЦЗТ.</p> <p>Проведення</p>	ні			<p>Виявлення ОЦЗ та розроблення стратегій і заходів з менеджменту і моніторингу не є завданням розробки даного документу (НОР). Згідно з формулюванням індикатора 58, оцінюється факт ідентифікації (наявності) ОЦЗ 1 на оцінюваній території, а також те, чи становить господарська діяльність загрозу для ОЦЗ 1. НОР має на меті оцінювання індикаторів до будь-якого лісогосподарського суб'єкту в країні, а не лише для сертифікованих лісогосподарських</p>

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			утримувачами сертифікатів періодичного моніторингу для оцінювання змін стану ОЦЗ та адаптація власних стратегій господарювання для забезпечення ефективної охорони таких цінностей.				підприємств та/або інших утримувачів сертифікатів FSC, тому ми вважаємо недоцільним звуження сфери застосування до сертифікованих підприємств. Однак, Ваш коментар вважаємо слушним і його частково враховано для всіх лісокористувачів у змінених ЗЗР.
		61					
		62	При описі системи ОЦЗ для України згадано про категорію 6 як таку, що застосовна для України, але це не відповідає FSC-STD-UKR-01.1-2024 V 1-1. Рекомендується зробити опис системи ОЦЗ згідно з FSC-STD-UKR-01.1-2024 V 1-1.	при н я т о	В Україні наявна національна система ОЦЗ, розроблена в рамках національного стандарту лісоуправління FSC (FSC-STD-UKR-01.1-2024), згідно з якою в Україні представлені ОЦЗ категорії 1, 3, 4, та 5, а ОЦЗ категорії 2 та 6 - не застосовні. Для всіх відповідних категорій ОЦЗ в Україні (крім ОЦЗ 2 і 5) визначено істотний ризик, через поточну ситуацію в країні (повномасштабна військова	В Україні наявна національна система ОЦЗ, розроблена в рамках національного стандарту лісоуправління FSC (FSC-STD-UKR-01.1-2024), згідно з якою в Україні представлені ОЦЗ категорії 1, 3, 4, 5 та 6, а ОЦЗ категорія 2 - не застосовна. Для всіх відповідних категорій ОЦЗ в Україні (крім ОЦЗ 2 і 5) визначено істотний ризик, через поточну ситуацію в країні (повномасштабна військова	Це зауваження враховано в описі країни, якого воно оригінально і стосувалося.

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
					агресія з боку російської федерації), пріоритетність забезпечення потреб національної безпеки та оборони, та випадки порушень.	агресія з боку російської федерації), пріоритетність забезпечення потреб національної безпеки та оборони, та випадки порушень.	
84	147	62	Висновок про відсутність в Україні об'єктів ОЦЗ категорії 5 неповністю відповідає FSC-STD-UKR-01.1-2024 V 1-1, де вказано що остаточний висновок про відсутність чи наявність ОЦЗ 5 на території лісового фонду ОВЛГ можна зробити лише в процесі консультацій з місцевими громадами. Переглянути з урахуванням коментаря оцінку ризику для індикатора 147 та інших, що стосуються визначення та захисту ОЦЗ 5.	прийнято	Для типів джерел 1, 2, 3, 4: Залежність місцевих громад від недеревинних лісових ресурсів, джерел питної води та паливної деревини в лісах не є критичною, згідно результатів проекту FLEG. ОЦЗ 5 в Україні не представлені. Крім того, Лісовий кодекс України дозволяє громадянам безкоштовно заготовляти недеревинну лісову продукцію (за винятком рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою зникнення) для особистого використання в лісах державної та комунальної власності, за винятком заповідників і заповідних зон національних та регіональних природних парків, протягом усього року, крім пожежонебезпечного періоду.	Для типів джерел 1 і 2: Залежність місцевих громад від недеревинних лісових ресурсів, джерел питної води та паливної деревини в лісах не є критичною, згідно результатів проекту ENPI-FLEG. Лісовий кодекс України дозволяє громадянам безкоштовно заготовляти недеревинну лісову продукцію (за винятком рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою зникнення) для особистого використання в лісах державної та комунальної власності, за винятком заповідників і заповідних зон національних та регіональних природних парків, протягом усього року, крім пожежонебезпечного періоду. Щодо забезпечення місцевих	Зауваження прийнято. Ризик за індикатором було перекласифіковано на істотний, з диференційованим описом за типами джерел та заходами щодо його зменшення.

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>Щодо забезпечення місцевих громад паливною деревиною, чинне законодавство гарантує забезпечення їхніх потреб. Національний FSC стандарт системи ведення лісового господарства (додаток G) зазначає чітким недвозначним чином відсутність об'єктів ОЦЗ 5 на території України у кордонах 1991 року. Отже, з урахуванням того, що громади не є критично залежними від зазначених лісових ресурсів, можна зробити висновок, що в Україні об'єкти ОЦЗ 5 відсутні.</p>	<p>громад паливною деревиною, чинне законодавство регулює забезпечення їхніх потреб. Остаточне рішення щодо наявності об'єктів ОЦЗ 5 має прийматися за залучення місцевих громад. З урахуванням наявності систематичних проблем щодо ідентифікації та картування об'єктів ОЦЗ у утримувачів FSC сертифікатів та керуючись застережним підходом, можна зробити висновок про наявність істотного ризику для цієї категорії ОЦЗ в Україні.</p> <p>Для типу джерел 3: Ризик, пов'язаний з цим індикатором, є істотним, оскільки внаслідок ведення бойових дій та/або першопочаткового підпорядкування території потребам національної безпеки і оборони загрози для</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
						<p>ОЦ35, котрі можуть перебувати на означених територіях, є значними. Внаслідок забруднення лісів вибухонебезпечними предметами та/або постійних обстрілів чи активних бойових дій, небезпечних для працівників лісового господарства умов праці, повне виконання вимог категорії є неможливим. Враховуючи забруднення вибухонебезпечними предметами лісогосподарська діяльність на цих територіях не провадиться, або провадиться із суттєвими обмеженнями. Крім того, враховуючи обмежені фінансові ресурси і некомплектованість штату, існують суттєві обмеження можливості повноцінного аналізу рівня пошкодження територій та початку</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
						<p>відновлювальних робіт.</p> <p>Для типу джерел 4: Ризик за індикатором є істотним, оскільки внаслідок окупації Російською Федерацією територія тимчасово перебуває поза контролем України, у зв'язку з чим неможливо гарантувати збереження ОЦЗ 5, наявність яких ймовірна на оцінюваній території, і вони перебувають під загрозою внаслідок бойових дій.</p>	
		63					
		64					

3. Коментарі до заходів зменшення ризиків (ЗЗР)

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято/ні/частково	Старий текст	Новий текст	Коментар
90		1	До заходів зниження ризиків необхідно долучити періодичний моніторинг, хоча б з відкритих джерел, правовстановлюючих документів, адже можливі випадки отримання особами правовстановлюючих документів на земельні ділянки які знаходяться у користуванні інших осіб, при тому що не відбувалося офіційного вилучення чи зміни цільової категорії (на одну і ту ж земельну ділянку можуть бути різні правовстановлюючі документ із різним цільовим призначенням і формою власності)	прийнято	1. Перевірка чинності та назви суб'єкта господарювання в правовстановлювальних документах (Акт на право постійного користування земельною ділянкою та/або Свідоцтво про право власності та/або Витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно; Проект організації та розвитку лісового господарства), які підтверджують законність прав; 2. Перевірка реєстру судових рішень щодо спорів про незаконно захоплені земельні ділянки підтверджує відсутність таких спорів	1. Перевірка чинності та назви суб'єкта господарювання в правовстановлювальних документах (Акт на право постійного користування земельною ділянкою та/або Свідоцтво про право власності та/або Витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно; Проект організації та розвитку лісового господарства), які підтверджують законність прав; 2. Перевірка реєстру судових рішень щодо спорів про незаконно захоплені земельні ділянки підтверджує відсутність таких спорів; 3. Періодичний моніторинг з відкритих джерел правовстановлюючих документів з метою уникнення реєстрації земельних лісових ділянок різними власниками (користувачами).	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
		2					
		3					
		4					
		5					
		6					
		7					
		8					
		9					
		10	<p>Заходи для зниження ризиків варто доповнити систематичною оцінкою корупційних ризиків та консультаціями щодо її застосування.</p> <p>Варто також доповнити заходи (3-й) з урахуванням можливої на практиці ситуації, коли на підприємстві були факти корупції, але триває розгляд справи в судовому порядку (реєстр судових рішень).</p>	прийнято	<p>1. Наявність затвердженої антикорупційної політики та відповідальних осіб у лісокористувача (державної та комунальної форми власності).</p> <p>2. Консультації з відповідальними особами підприємства свідчать про знання ними антикорупційного законодавства та антикорупційних зобов'язань підприємства.</p> <p>3. Консультації із зацікавленими сторонами (громадськими організаціями, місцевими мешканцями, працівниками підприємства) свідчать про відсутність відомостей стосовно</p>	<p>1. Наявність затвердженої антикорупційної політики та відповідальних осіб у лісокористувача (державної та комунальної форми власності).</p> <p>2. Консультації з відповідальними особами підприємства свідчать про знання ними антикорупційного законодавства та антикорупційних зобов'язань підприємства.</p> <p>3. Консультації із зацікавленими сторонами (громадськими організаціями, місцевими мешканцями, працівниками підприємства) свідчать про відсутність відомостей стосовно</p>	Якщо триває розгляд справи це може не відобразитись у реєстрі судових рішень.

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
					випадків корупції та хабарництва, конфлікту інтересів на підприємстві.	випадків корупції та хабарництва, конфлікту інтересів на підприємстві. 4. Перевірка суб'єкта господарювання та його посадових осіб у Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення https://corruptinfo.nazk.gov.ua/ засвідчує відсутність їх у зазначеному реєстрі. 5. Перевірка суб'єкта господарювання через сайт https://youcontrol.com.ua/ на предмет відсутності повідомлень у медіа про корупційні проблеми. 6. Аналіз реєстру судових рішень підтверджує відсутність вироків за статтями 191, 210, 354, 364, 368, 368-2, 369, 369-2, 410 Кримінального кодексу України та статтями 172-4 - 172-9 Кодексу України про	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
						адміністративні правопорушення щодо посадових осіб суб'єктів господарювання.	
		11					
		12					
		13					
		14	"Водночас спостерігається тенденція до використання ландшафтного проектування лісових доріг для зменшення впливу на довкілля." - яке ландшафтне проектування? Прямо зараз напроєктували дороги чисто під бізнес-інтереси забудовників ВЕС в Карпатах. Сторінка 26 Пункт 38	прийнято	<p>1. Перевірка документів:</p> <p>1.1. Наявність позитивного висновку з ОВД щодо капітального будівництва, та наявність рекомендацій.</p> <p>1.2. Відповідність заходів, здійснених лісгосподарським підприємством рекомендаціям Звіту про стратегічну екологічну оцінку.</p> <p>1.3. Перевірка Договору довгострокового/тимчасового користування лісами на відповідність діяльності визначеній в договорі меті користування.</p> <p>2. Перевірка у Єдиному державному реєстрі судових рішень на предмет відсутності рішень про розірвання</p>	<p>1. Перевірка документів:</p> <p>1.1. Наявність позитивного висновку з ОВД щодо капітального будівництва, та наявність рекомендацій.</p> <p>1.2. Відповідність заходів, здійснених лісгосподарським підприємством рекомендаціям Звіту про стратегічну екологічну оцінку.</p> <p>1.3. Перевірка Договору довгострокового/тимчасового користування лісами на відповідність діяльності визначеній в договорі меті користування.</p> <p>2. Перевірка у Єдиному державному реєстрі судових рішень на предмет відсутності рішень про розірвання</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					договору, знесення самочинного будівництва.	договору, знесення самочинного будівництва. 3. Перевірка проектної документації для лісових доріг на відповідність дотримання екологічних вимог.	
		15					

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк	Старий текст	Новий текст	Коментар
104		16	Сторінка 104, в заходи зниження ризиків необхідно внести аналіз бази даних GBIF на наявність охоронюваних видів	Прийнято	<p>1. Перевірка документів:</p> <p>1.1. Проект організації та розвитку лісового господарства на відповідність запланованих та здійснених заходів з охорони та збереження біорізноманіття, захисту ендемічних, рідкісних, зникаючих або таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів та їхніх оселищ.</p> <p>1.2. Перевірка дотримання вимог висновку з ОВД;</p> <p>1.3. Перевірка відповідних актів державних контролюючих органів щодо додержання вимог збереження біорізноманіття при здійсненні лісозаготівель.</p> <p>2.1. Вибіркова камеральна перевірка Карт технологічного процесу розроблення лісосіки на предмет планування природоохоронних заходів під час лісозаготівлі;</p> <p>2.2. Польові обстеження лісосік на наявність видів, що охороняються, та об'єктів ПЗФ.</p>	<p>1. Перевірка документів:</p> <p>1.1. Проект організації та розвитку лісового господарства на відповідність запланованих та здійснених заходів з охорони та збереження біорізноманіття, захисту ендемічних, рідкісних, зникаючих або таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів та їхніх оселищ.</p> <p>1.2. Перевірка дотримання вимог висновку з ОВД, у т.ч. з урахуванням інформації з GBIF;</p> <p>1.3. Перевірка відповідних актів державних контролюючих органів щодо додержання вимог збереження біорізноманіття при здійсненні лісозаготівель.</p> <p>2.1. Вибіркова камеральна перевірка Карт технологічного процесу розроблення лісосіки на предмет планування природоохоронних заходів під час лісозаготівлі;</p> <p>2.2. Польові обстеження лісосік</p>	Додано у перелік посилань: https://www.gbif.org/

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>3.1. Консультації із зацікавленими сторонами щодо наявності виявлених, але не затверджених об'єктів пралісів, квазіпралісів або природних лісів;</p> <p>3.2. Консультації із зацікавленими сторонами щодо дотримання законодавства під час виділення територій високої природоохоронної цінності, пралісів тощо.</p> <p>3.3 Перевірка відповідних актів державних контролюючих органів на предмет дотримання природоохоронного законодавства при проведенні лісозаготівель підтверджує дотримання законодавства.</p>	<p>на наявність видів, що охороняються, та об'єктів ПЗФ.</p> <p>3.1. Консультації із зацікавленими сторонами щодо наявності виявлених, але не затверджених об'єктів пралісів, квазіпралісів або природних лісів;</p> <p>3.2. Консультації із зацікавленими сторонами щодо дотримання законодавства під час виділення територій високої природоохоронної цінності, пралісів тощо.</p> <p>3.3 Перевірка відповідних актів державних контролюючих органів на предмет дотримання природоохоронного законодавства при проведенні лісозаготівель підтверджує дотримання законодавства.</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
		16	В «Іншій важливій інформації» потрібно подати вираз «Актуальним є розробка і затвердження зразків (еталонів)» для різних природно-виробничих умов Карті технологічного процесу розроблення лісосіки і Акту готовності лісосіки до розроблення»	ні			Загалом пропозиція важлива і слушна для лісового господарства, однак у нашому випадку пропозицію не враховано, оскільки заходи зниження ризиків за методикою Системи оцінювання ризику призначені для доказу відсутності ризиків у лісокористувача. А розробка еталонів в цьому випадку не є таким заходом.
		17					
		18					
		19					
		20					
		21					
		22					
		23					
		24					
		25					
115		26	Інформація про території, забруднені	прийнято	Оскільки зниження ризиків можливе лише для типів	Зниження ризиків можливе лише для типів джерел 1 та 2,	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>вибухонебезпечними предметами, має бути доступна як національному, так і закордонному користувачу. Таким чином, навіть деталізована ДСНС інформація може бути тоді інформативним джерелом для цілей оцінювання та зниження ризику, коли вона доступна на офіційних картах чи інших загальнодоступних ресурсах. Зазначене потребує врахування у формулюванні заходів зниження ризиків за вказаним індикатором. Варто звернути увагу для таких цілей на додаток J FSC-STD-UKR-01.1-2024 V 1-1 .</p>		<p>джерел 1 та 2, рекомендується підтвердити, що постачальник перебуває на підконтрольній території України, а не на тимчасово окупованій території або в зоні бойвих дій , використовуючи наступні офіційні джерела інформації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційна довідка № 1, отримана суб'єктом господарювання з державної інформаційної системи, що підтверджує, що суб'єкт господарювання не перебуває на тимчасово окупованій території або в районі активних бойових дій (згідно з Переліком територій, на яких здійснюються військові дії або які тимчасово окуповані Російською Федерацією). 2. За допомогою офіційних карт підтвердити, що суб'єкт господарювання не має територій, забруднених/потенційно забруднених 	<p>тому рекомендується підтвердити, що постачальник перебуває на підконтрольній території України, а не на тимчасово окупованій території або в зоні бойвих дій. Для орієнтовного визначення місця розташування лісозаготівлі та виробництва продукції з деревини рекомендується використовувати карти типів джерел походження деревини, які є частиною цієї НОР.</p> <p>Для детального уточнення місця розташування рекомендовано використовувати такі офіційні джерела інформації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційна довідка № 1, отримана суб'єктом господарювання з державної інформаційної системи, що підтверджує, що суб'єкт господарювання не перебуває на тимчасово окупованій 	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Принято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
					<p>вибухонебезпечними предметами:</p> <p>3. Якщо частина території суб'єкта господарювання розташована на територіях, позначених на офіційних картах як забруднені/потенційно забруднені вибухонебезпечними предметами, рекомендується а. отримати детальну офіційну інформацію від Державної служби України з надзвичайних ситуацій, що підтверджує відсутність територій, забруднених вибухонебезпечними предметами в межах підприємства, б) якщо забруднення не можна виключити, розглядати територію як тип джерела 3.</p> <p>4. Деревина, що походить з типів джерел 3 і 4 (тимчасово окуповані території та ліси, забруднені вибухонебезпечними</p>	<p>території або в районі активних бойових дій (згідно з Переліком територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією).</p> <p>2. За допомогою офіційних карт і реєстрів підтвердити, що суб'єкт господарювання не має територій, забруднених / потенційно забруднених вибухонебезпечними предметами:</p> <p>3. Якщо частина території суб'єкта господарювання розташована на територіях, позначених на офіційних картах як забруднені/потенційно забруднені вибухонебезпечними предметами, рекомендується:</p> <p>а) отримати детальну офіційну інформацію від Державної служби України з надзвичайних ситуацій, що підтверджує відсутність територій, забруднених</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					предметами), повинна бути повністю виключена з розгляду.	<p>вибухонебезпечними предметами в межах підприємства, б) якщо забруднення не можна виключити, розглядати всю територію суб'єкта господарювання як тип джерела 3.</p> <p>4. Деревину, що походить з типів джерел 3 і 4 (тимчасово окуповані території та ліси, забруднені вибухонебезпечними предметами), має бути цілком виключено з розгляду.</p> <p>Інша важлива інформація Карти: - карта замінованих територій Державної служби з надзвичайних ситуацій: https://mine.dsns.gov.ua/</p> <p>- карта Міністерства оборони: https://ua.imsma.org/portal/apps/webappviewer/index.html?id=814d2770d197474d8ad7e8014c0a275e&a</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
						mp;locale=uk. Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1668-22#Text	
		27					
		28					
		29					
		30					
		31					
		32					
118		33	Доповнити перелік заходів зниження ризику супутніми документами (накази, кадрова звітність тощо), перегляд яких в т.ч. потребуватиме польових перевірок суб'єктів господарювання.	прийнято	1. Для зменшення ризику рекомендується включити в договір поставки продукції вимогу щодо дотримання законодавства про найм та працевлаштування працівників. 2. Консультації із зацікавленими сторонами (анонімні з працівниками, місцевими мешканцями, оранами місцевого самоврядування) свідчать про відсутність	1. Для зменшення ризику рекомендується включити в договір поставки продукції вимогу щодо дотримання законодавства про найм та працевлаштування працівників. 2. Консультації із зацікавленими сторонами (анонімні з працівниками, місцевими мешканцями, оранами місцевого самоврядування) свідчать про відсутність	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
					порушень вимог щодо працевлаштування у суб'єкта господарювання.	порушень вимог щодо працевлаштування у суб'єкта господарювання. 3. Перевірка наявності наказів підрядних організацій про прийняття на роботу працівників, статистичної звітності стосовно персоналу.	
		34					
		35					
		36					
		37	Результат зміни класифікації висновку. 37. 3. Існують вагомі докази поширених або систематичних порушень вимог, що охоплюються цим індикатором.	прийнято		1. Перевіряти підприємства на наявність порушень чинного законодавства з використанням таких відкритих джерел: https://opendatabot.ua або https://youcontrol.com.ua – судові рішення, заборгованості з податків і платежів, із заробітної плати та інша інформація; https://inspections.gov.ua/ – інспекційний контроль, акти перевірок і приписи різних органів контролю, зокрема Державної екологічної інспекції.	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
						У разі виявлення таких порушень - недопущення закупівель продукції такого постачальника.	
		38					
		39					
		40					
		41					
		42					
		43					
		44					
		45					
		46					
		47	Результат зміни класифікації висновку. 47. 3. Місцеві громади не знають про свої права; 47.4. Докази свідчать про поширені або систематичні порушення прав місцевих громад.	при н я т о		1. Отримати від лісокористувача документацію, яка засвідчує наявність затвердженої процедури проведення консультацій з громадськістю і вирішення конфліктів і спорів у разі їх наявності, підтверджень таких консультацій (протоколів). 2. Моніторити регіональні ЗМІ щодо випадків конфліктів між підприємством і громадою протягом останніх 12 місяців. У разі виявлення таких конфліктів	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
						- недопущення закупівель продукції такого постачальника.	
		48					
		49					
		50					
		51					
		52					
		53					
		54					
		55					
		56					
13 2		57	Заходи зниження ризиків варто формулювати конкретно, зокрема, частина заходу «... та інших надійних джерел» ускладнить його практичне застосування. Надати у переліку заходів зниження ризиків конкретний перелік джерел, на основі яких можна підтвердити відсутність деградації лісів після 31.12.2020 р.	прийн ято	Аналіз даних дистанційного зондування та інших надійних джерел для підтвердження того, що лісокористувач не має ділянок, на яких відбулася деградація лісів після 31 грудня 2020 року.	1. Перевірка документації, яка підтверджує відсутність деградації лісів на конкретній ділянці (докази відсутності рубок у пралісах, квазіпралісах і природних лісах згідно законодавства України; книга лісових культур та план лісогосподарських заходів для природних і штучних деревостанів); 2. Наукові дослідження: аналіз даних дистанційного зондування (відповідно датованих супутникових знімків)	Зауваження прийнято. Додано деталізацію до зазначеного у зауваженні заходу зниження ризику.

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
						та доступних джерел (Global Forest Watch, Rainforest Coalition, Global Land Analysis and Discovery, FSC EUDR Degradation in Europe), а також іншої найкращої доступної інформації для підтвердження того, що лісокористувач не має ділянок, на яких відбулася деградація лісів після 31 грудня 2020 року. 3. Польовий візит (звернути увагу на наявність записів у плані лісогосподарських заходів щодо лісовідновлення, яке не передбачає наявності деградації).	
		58	Захід «Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень, з метою ідентифікації відповідних ОЦЗ та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності» не сприятиме	прийнято	Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень, з метою ідентифікації відповідних ОЦЗ та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності	ЗЗР 1: перевірка документів Опис ЗЗР 1: Перевірка наявності та належної опрацьованості у ході культурно доречного залучення зацікавлених сторін документації, яка характеризує виявлені ОЦЗ на території, контрольованій постачальником деревини, географічне розміщення цих ОЦЗ, їх стан та	Зауваження прийнято. Додано захід зниження ризику та деталізацію до заходів зниження ризику. Наукові дослідження тепер використовуватимуться як додатковий ЗЗР до перевірки документів. Перелік документації викладено у широких

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>зниженню ризиків, оскільки спеціалізовані наукові дослідження є лише одним із джерел найкращої доступної інформації щодо ОЦЗ (їх виявлення, оцінювання, розроблення стратегії та заходів, моніторингу). Заходи зі зниження ризиків для індикаторів, що стосуються виявлення і загроз для ОЦЗ мають бути розроблені з урахуванням конкретних елементів документального забезпечення цих процесів. Зокрема, до таких елементів можуть належати процедури визначення та оцінювання ОЦЗ, виявлення загроз для них, плани стратегій та заходів щодо ОЦЗ,</p>			<p>загрози для ОЦЗ (документація: процедура ідентифікації та оцінювання стану ОЦЗ; перелік виявлених під час оцінювання ОЦЗ, місць їх розташування та стану; картографічні матеріали, що характеризують територіальне розміщення ОЦЗ та особливо цінних для збереження територій; стратегія управління ідентифікованими ОЦЗ та моніторингу їх стану; план заходів щодо управління ОЦЗ з відмітками про виконання відповідних заходів, а також оцінювання стану ОЦЗ до і після проведення відповідних заходів; перелік залучених до перемовного процесу зацікавлених сторін; документація щодо участі зацікавлених сторін у виявленні та оцінюванні стану ОЦЗ; матеріали періодичного моніторингу розміщення та стану ОЦЗ; перелік актів застосовного законодавства,</p>	<p>формулюваннях, аби забезпечити застосовність ЗЗР для лісокористувачів різного відомчого підпорядкування та різних форм власності.</p>

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято/ні/частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			методики моніторингу стану ОЦЗ та виконання плану заходів для них. Всі складові процесів – від планування, провадження діяльності до моніторингу – впливають на можливості охорони, підтримки та захисту ОЦЗ.			матеріалів та інформації, використаних постачальником під час процесу ідентифікації та оцінювання ОЦЗ). ЗЗР 2: наукове дослідження Опис ЗЗР 2: Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень на додачу до перевірки документів (ЗЗР 1), з метою підтвердження коректності ідентифікації відповідних ОЦЗ, оцінювання їх стану та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності.	
		59					
		60	Доповнити розділ “Заходи зі зниження ризиків” для підконтрольної Україні території такими пунктами: Розробка та виконання утримувачами	прийнято	Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень, з метою ідентифікації відповідних ОЦЗ та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності	ЗЗР 1: перевірка документів Опис ЗЗР 1: Перевірка наявності та належної опрацьованості у ході культурно доречного залучення зацікавлених сторін документації, яка характеризує виявлені ОЦЗ на території, контрольованій постачальником	Виявлення ОЦЗ та розроблення стратегій і заходів з менеджменту і моніторингу не є завданням розробки даного документу (НОР). Згідно формулювання індикатора 58, оцінюється факт

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>сертифікатів стратегій господарювання та заходів, які мають на меті підтримку та/або збагачення визначених ОЦЗ та підтримку пов'язаних з ними ОЦЗТ.</p> <p>Проведення підтримувачами сертифікатів періодичного моніторингу для оцінювання змін стану ОЦЗ та адаптація власних стратегій господарювання для забезпечення ефективної охорони таких цінностей.</p>			<p>деревини, географічне розміщення цих ОЦЗ, їх стан та загрози для ОЦЗ (<u>документація</u>: процедура ідентифікації та оцінювання стану ОЦЗ; перелік виявлених під час оцінювання ОЦЗ, місць їх розташування та стану; картографічні матеріали, що характеризують територіальне розміщення ОЦЗ та особливо цінних для збереження територій; стратегія управління ідентифікованими ОЦЗ та моніторингу їх стану; план заходів щодо управління ОЦЗ з відмітками про виконання відповідних заходів, а також оцінювання стану ОЦЗ до і після проведення відповідних заходів; перелік залучених до перемовного процесу зацікавлених сторін; документація щодо участі зацікавлених сторін у виявленні та оцінюванні стану ОЦЗ; матеріали періодичного моніторингу розміщення та</p>	<p>ідентифікації (присутності) ОЦЗ 1 на оцінюваній території, а також те, чи становить господарська діяльність загрозу для ОЦЗ 1. НОР має на меті оцінювання індикаторів до будь-якого лісгосподарського суб'єкту в країні, а не лише для сертифікованих лісгосподарських підприємств та/або інших утримувачів сертифікатів FSC, тому ми вважаємо недоцільним звуження сфери застосування до сертифікованих підприємств. Однак, коментар вважаємо слушним і його частково враховано для всіх лісокористувачів у змінених ЗЗР.</p>

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
						<p>стану ОЦЗ; перелік актів застосовного законодавства, матеріалів та інформації, використаних постачальником під час процесу ідентифікації та оцінювання ОЦЗ).</p> <p>ЗЗР 2: наукове дослідження Опис ЗЗР 2: Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень на додачу до перевірки документів (ЗЗР 1), з метою підтвердження коректності ідентифікації відповідних ОЦЗ, оцінювання їх стану та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності.</p>	
		60	Захід «Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень, з метою ідентифікації відповідних ОЦЗ та підтвердження	прий ято	Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень, з метою ідентифікації відповідних ОЦЗ та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності	ЗЗР 1: перевірка документів Опис ЗЗР 1: Перевірка наявності та належної опрацьованості у ході культурно доречного залучення зацікавлених сторін документації, яка характеризує виявлені ОЦЗ на території,	Зауваження прийнято. Додано захід зниження ризику та деталізацію до заходів зниження ризику. Наукові дослідження тепер використовуватимуться як додатковий ЗЗР до

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			<p>відсутності загроз для них від господарської діяльності» не сприятиме зниженню ризиків, оскільки спеціалізовані наукові дослідження є лише одним із джерел найкращої доступної інформації щодо ОЦЗ (їх виявлення, оцінювання, розроблення стратегії та заходів, моніторингу). Заходи зі зниження ризиків для індикаторів, що стосуються виявлення і загроз для ОЦЗ мають бути розроблені з урахуванням конкретних елементів документального забезпечення цих процесів. Зокрема, до таких елементів можуть належати процедури визначення та оцінювання ОЦЗ,</p>			<p>контрольованій постачальником деревини, географічне розміщення цих ОЦЗ, їх стан та загрози для ОЦЗ (<u>документація</u>: процедура ідентифікації та оцінювання стану ОЦЗ; перелік виявлених під час оцінювання ОЦЗ, місць їх розташування та стану; картографічні матеріали, що характеризують територіальне розміщення ОЦЗ та особливо цінних для збереження територій; стратегія управління ідентифікованими ОЦЗ та моніторингу їх стану; план заходів щодо управління ОЦЗ з відмітками про виконання відповідних заходів, а також оцінювання стану ОЦЗ до і після проведення відповідних заходів; перелік залучених до перемовного процесу зацікавлених сторін; документація щодо участі зацікавлених сторін у виявленні та оцінюванні стану ОЦЗ; матеріали періодичного</p>	<p>перевірки документів. Перелік документації викладено у широких формулюваннях, аби забезпечити застосовність ЗЗР для лісокористувачів різного відомчого підпорядкування та різних форм власності.</p>

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			виявлення загроз для них, плани стратегій та заходів щодо ОЦЗ, методики моніторингу стану ОЦЗ та виконання плану заходів для них. Всі складові процесів – від планування, провадження діяльності до моніторингу – впливають на можливості охорони, підтримки та захисту ОЦЗ.			<p>моніторингу розміщення та стану ОЦЗ; перелік актів застосовного законодавства, матеріалів та інформації, використаних постачальником під час процесу ідентифікації та оцінювання ОЦЗ).</p> <p>ЗЗР 2: наукове дослідження Опис ЗЗР 2: Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень на додачу до перевірки документів (ЗЗР 1), з метою підтвердження коректності ідентифікації відповідних ОЦЗ, оцінювання їх стану та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності.</p>	

		<p>61 Захід «Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень, з метою ідентифікації відповідних ОЦЗ та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності» не сприятиме зниженню ризиків, оскільки спеціалізовані наукові дослідження є лише одним із джерел найкращої доступної інформації щодо ОЦЗ (їх виявлення, оцінювання, розроблення стратегії та заходів, моніторингу). Заходи зі зниження ризиків для індикаторів, що стосуються виявлення і загроз для ОЦЗ мають бути розроблені з урахуванням конкретних елементів документального забезпечення цих процесів. Зокрема, до таких елементів можуть належати процедури визначення та оцінювання ОЦЗ,</p>	<p>прийнято</p>	<p>Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень, з метою ідентифікації відповідних ОЦЗ та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності</p>	<p>ЗЗР 1: перевірка документів Опис ЗЗР 1: Перевірка наявності та належної опрацьованості у ході культурно-доречного залучення зацікавлених сторін документації, яка характеризує виявлені ОЦЗ на території, контрольованій постачальником деревини, географічне розміщення цих ОЦЗ, їх стан та загрози для ОЦЗ (<u>документація</u>: процедура ідентифікації та оцінювання стану ОЦЗ; перелік виявлених під час оцінювання ОЦЗ, місць їх розташування та стану; картографічні матеріали, що характеризують територіальне розміщення ОЦЗ та особливо цінних для збереження територій; стратегія управління ідентифікованими ОЦЗ та моніторингу їх стану; план заходів щодо управління ОЦЗ з відмітками про виконання відповідних заходів, а також оцінювання стану ОЦЗ до і після проведення відповідних заходів; перелік залучених до перемовного процесу зацікавлених сторін; документація щодо участі зацікавлених сторін у виявленні та оцінюванні стану ОЦЗ; матеріали періодичного</p>	<p>Зауваження прийнято. Додано захід зниження ризику та деталізацію до заходів зниження ризику. Наукові дослідження тепер використовуватимуться як додатковий ЗЗР до перевірки документів. Перелік документації викладено у широких формулюваннях, аби забезпечити застосовність ЗЗР для лісокористувачів різного відомчого підпорядкування та різних форм власності.</p>
--	--	---	-----------------	--	--	---

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			виявлення загроз для них, плани стратегій та заходів щодо ОЦЗ, методики моніторингу стану ОЦЗ та виконання плану заходів для них. Всі складові процесів – від планування, провадження діяльності до моніторингу – впливають на можливості охорони, підтримки та захисту ОЦЗ.			моніторингу розміщення та стану ОЦЗ; перелік актів застосовного законодавства, матеріалів та інформації, використаних постачальником під час процесу ідентифікації та оцінювання ОЦЗ). ЗЗР 2: наукове дослідження Опис ЗЗР 2: Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень на додачу до перевірки документів (ЗЗР 1), з метою підтвердження коректності ідентифікації відповідних ОЦЗ, оцінювання їх стану та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності.	
		62	Результат зміни класифікації висновку. 62	прийнято	Н/Д	Типи джерел 1, 2: ЗЗР 1: перевірка документів Опис ЗЗР 1: Перевірка наявності та належної опрацьованості у ході культурно доречного залучення зацікавлених сторін	У зв'язку зі зміною оцінки ризику для ОЦЗ 5 пропонуються ЗЗР за типами джерел.

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
						<p>документації, яка характеризує виявлені ОЦЗ на території, контрольованій постачальником деревини, географічне розміщення цих ОЦЗ, їх стан та загрози для ОЦЗ (документація: процедура ідентифікації та оцінювання стану ОЦЗ; перелік виявлених під час оцінювання ОЦЗ, місць їх розташування та стану; картографічні матеріали, що характеризують територіальне розміщення ОЦЗ та особливо цінних для збереження територій; стратегія управління ідентифікованими ОЦЗ та моніторингу їх стану; план заходів щодо управління ОЦЗ з відмітками про виконання відповідних заходів, а також оцінювання стану ОЦЗ до і після проведення відповідних заходів; перелік залучених до перемовного процесу зацікавлених сторін; документація щодо участі зацікавлених сторін у виявленні</p>	

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
						<p>та оцінюванні стану ОЦЗ; матеріали періодичного моніторингу розміщення та стану ОЦЗ; перелік активів застосовного законодавства, матеріалів та інформації, використаних постачальником під час процесу ідентифікації та оцінювання ОЦЗ).</p> <p>ЗЗР 2: наукове дослідження Опис ЗЗР 2: Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень на додачу до перевірки документів (ЗЗР 1), з метою підтвердження коректності ідентифікації відповідних ОЦЗ, оцінювання їх стану та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності.</p> <p>Тип джерел 3: ЗЗР 1: не купувати Опис ЗЗР 1: Рекомендується</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
						<p>повністю виключити деревину, отриману з лісів, забруднених вибухонебезпечними предметами.</p> <p>Примітка ЗЗР 1: У разі очищення території від вибухонебезпечних предметів та проведення відповідних обстежень такі території можуть бути належать до джерела типу 1. Територія України, що контролюється Урядом (за винятком 2 і 3).</p> <p>Тип джерел 4: ЗЗР 1: не купувати</p> <p>Опис ЗЗР 1: Повне виключення постачальників, розташованих на тимчасово окупованих територіях.</p> <p>Примітка ЗЗР 1: У разі деокупації території, вони перейдуть до типу джерел 3 «Ліси, забруднені вибухонебезпечними предметами» і потребуватимуть</p>	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
						оцінки пошкоджень та наявності вибухонебезпечних предметів.	

		<p>63 Захід «Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень, з метою ідентифікації відповідних ОЦЗ та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності» не сприятиме зниженню ризиків, оскільки спеціалізовані наукові дослідження є лише одним із джерел найкращої доступної інформації щодо ОЦЗ (їх виявлення, оцінювання, розроблення стратегії та заходів, моніторингу). Заходи зі зниження ризиків для індикаторів, що стосуються виявлення і загроз для ОЦЗ мають бути розроблені з урахуванням конкретних елементів документального забезпечення цих процесів. Зокрема, до таких елементів можуть належати процедури визначення та оцінювання ОЦЗ,</p>	<p>прийнято</p>	<p>Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень, з метою ідентифікації відповідних ОЦЗ та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності</p>	<p>ЗЗР 1: перевірка документів Опис ЗЗР 1: Перевірка наявності та належної опрацьованості у ході культурно-дорадчого залучення зацікавлених сторін документації, яка характеризує виявлені ОЦЗ на території, контрольованій постачальником деревини, географічне розміщення цих ОЦЗ, їх стан та загрози для ОЦЗ (<u>документація</u>: процедура ідентифікації та оцінювання стану ОЦЗ; перелік виявлених під час оцінювання ОЦЗ, місць їх розташування та стану; картографічні матеріали, що характеризують територіальне розміщення ОЦЗ та особливо цінних для збереження територій; стратегія управління ідентифікованими ОЦЗ та моніторингу їх стану; план заходів щодо управління ОЦЗ з відмітками про виконання відповідних заходів, а також оцінювання стану ОЦЗ до і після проведення відповідних заходів; перелік залучених до перемовного процесу зацікавлених сторін; документація щодо участі зацікавлених сторін у виявленні та оцінюванні стану ОЦЗ; матеріали періодичного</p>	<p>Зауваження прийнято. Додано захід зниження ризику та деталізацію до заходів зниження ризику. Наукові дослідження тепер використовуватимуться як додатковий ЗЗР до перевірки документів. Перелік документації викладено у широких формулюваннях, аби забезпечити застосовність ЗЗР для лісокористувачів різного відомчого підпорядкування та різних форм власності.</p>
--	--	---	-----------------	--	---	---

Стор.	Пункт	№ індикат.	Суть пропозиції	Прийнято /ні /частк.	Старий текст	Новий текст	Коментар
			виявлення загроз для них, плани стратегій та заходів щодо ОЦЗ, методики моніторингу стану ОЦЗ та виконання плану заходів для них. Всі складові процесів – від планування, провадження діяльності до моніторингу – впливають на можливості охорони, підтримки та захисту ОЦЗ.			моніторингу розміщення та стану ОЦЗ; перелік актів застосовного законодавства, матеріалів та інформації, використаних постачальником під час процесу ідентифікації та оцінювання ОЦЗ). ЗЗР 2: наукове дослідження Опис ЗЗР 2: Виконання кваліфікованими виконавцями спеціалізованих наукових досліджень на додачу до перевірки документів (ЗЗР 1), з метою підтвердження коректності ідентифікації відповідних ОЦЗ, оцінювання їх стану та підтвердження відсутності загроз для них від господарської діяльності.	
		64					
		всі індикатори - тип джерел 3	У заходах зниження ризику для типу джерела 3- коментар до ризику доцільно навести у такій редакції: У разі очищення території від	прийнято	У разі очищення території від вибухонебезпечних предметів та проведення відповідних обстежень такі території можуть бути віднесені до джерела типу 1. Територія України, що	У разі очищення території від вибухонебезпечних предметів та проведення відповідних обстежень такі території може бути перекласифіковано на джерело типу 1. Територія	

С т о р .	П у н к т	№ ін ди ка т.	Суть пропозиції	П р и й н я т о / ні / ча стк .	Старий текст	Новий текст	Коментар
			вибухонебезпечних предметів та проведення відповідних обстежень такі території можуть бути віднесені до джерела типу 1. Територія України, що контролюється Урядом (за винятком 2 і 3) або типу джерела 2 (Ліси, забруднені радіацією), за умови наявності таких земель.		контролюється Урядом (за винятком 2 і 3)	України, що контролюється Урядом (за винятком типів 2 і 3) або джерело типу 2 (Ліси, забруднені радіацією), за умови наявності таких земель.	

4. Законодавство

Прийнято низку пропозицій щодо редакційних правок у назвах законодавчих та нормативних актів.. Додано у перелік законодавства:

- закон України про Державно-приватне партнерство;
- закон України «Про оборонні закупівлі»;
- закон України «Про публічні закупівлі».

Відхилено пропозицію додати у перелік законодавства законопроект «Про ринок деревини»: НОР базується на чинних документах (законах). У зв'язку з тим, що у законопроекті "Про ринок деревини" можливі подальші зміни, вважаємо, що його на цьому етапі не варто включати у перелік застосовного законодавства НОР.

5. Посилання

Додано до переліку посилань:

- Єлизавета Чип. Купи, якщо зможеш. Чому обіцяна прозорість ринку деревини в Україні так і не настала. <https://ngl.media/2022/02/07/33123/>
- Законопроект «Про ринок деревини»: свідоме знищення лісової галузі чи шлях до розвитку? <https://www.youtube.com/watch?v=YbNbrT5UPYQ>

- ГО «Відкритий ліс», <https://www.openforest.org.ua/295426/>
- Біржові аукціони деревини породжують зловживання на сотні мільйонів – Економіст, <https://www.unian.ua/economics/finance/birzhovi-aukcioni-derevini-porodzhuyut-zlovzhivannya-na-sotni-milyoniv-ekonomist-12235380.html>
- На хабарі затримано лісничого державного підприємства, https://vin.gp.gov.ua/ua/news.html?_m=publications&_c=view&_t=rec&id=315540&fbclid=IwAR2UDLDj2ScIMZgEN3ey50qZ3snzr97q0q0bXekQai1XQDRuzAVTM9NLTvg
- Журналістське розслідування: як у Березнянському лісництві філії «Центральний лісовий офіс» приховують сліди лісокрадів!! https://www.facebook.com/groups/422302511278438/posts/2935938246581506?comment_id=2936375269871137
- посилання на GBIF, <https://www.gbif.org/>